

**ՄԻՆՉ ՖԻՐԱՆՍԱ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ
ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ,
ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ
ՄԻԼԻՄԱԿԱՆ ԲՆՈՅԹ ԿԸ ՍՏԱՆԱՅ
ԱԼԱ ԱՊՈՒ ԶԱՆԸՐԻ ՄԱՐՄԻՆԸ ԱՅՍՕՐ ՀՈՂԻՆ
ԿԸ ՅԱՆՁՆՈՒԻ**

Լիբանանի ժողովրդային շարժումը տակալին կը շարունակէ իր ցասկոտ ընթացքը:

Այսօր սակայն բոլորին հայեացքը պիտի ուղղուի Շուէֆաթ, ուր յուլարկատրութիւնը պիտի կատարուի Ալա Ապու Ֆախըրի, որ նախանցեալ օր անարգ կերպով սպաննուեցաւ իր զաւկին եւ կնոջ դիմաց:

Ողբերգական այս սպանութիւնը ծանր էր լիբանանցիներուն համար:

Ժողովրդային շարժումին մասնակից ցուցարարները Ալա Ապու Ֆախըրը կոչեցին «յեղափոխութեան նահատակ»-ը եւ բոլոր շրջաններուն մէջ երեկոյեան կատարուեցան մոմավառութիւններ՝ խիստակ Ալա Ապու Ֆախըրի յիշատակին, ինչպէս նաեւ բարձրացան անոր լուսանկարները: Այդ շրջաններէն էին Խալտէն, Պաալէիքը, Թրիփոլին, Շեռլոլէն, Սայտան եւ Սուրը:

Երեկոյեան ժամը 8:30-ին Ալա Ապու Ֆախըրի դագաղը հիւանդանոցէն տեղափոխեցին Ռիատ Սոլիի հրապարակ, ուր մեծաթիւ ցուցարարներ անոր դագաղը ուսամբարձ փոխադրեցին ամբողջ հրապարակին երկայնքին՝ խոստանալով հաւատարմօրէն իրենց շարժումին:

Յոյցերուն եւ ներկայ իշխանութեան մեկնումը պահանջող ցուցարարներուն առած քայլերը երէկ՝ 28 օրն ըլլալով շարունակուեցան՝ վերադառնալով նախկին ընթացքին՝ ճամբաներ եւ մայրուղիներ փակելու սովորութեան:

Այդ պատճառով ալ տարբեր շրջաններու մէջ բախումներ արձանագրուեցան ցուցարարներուն եւ երթեւեկի իրենց իրա-

ւունքը պահանջող քաղաքացիներուն միջեւ:

Սակայն բոլոր շրջաններէն աւելի լուրջ խնդիր արձանագրուեցաւ Ժալ Էլ Տիպի մէջ՝ ցուցարարներուն եւ այն երիտասարդներուն միջեւ, որոնք կը փափաքէին վերա-

**ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ
ՑԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆԵՑ
ԺՈՄՊԼԱԹԻՆ**

ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի ներկայացուցիչ, Երեսփոխան Յակոբ Բագրատունիի երէկ հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցաւ Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար Ուալիտ Ժոմպլաթի հետ, որուն ցաւակցութիւն յայտնեց Ալա Ապու Ֆախըրի նահատակութեան առիթով:

Երեսփոխան Բագրատունի բարձր գնահատեց ինքնագալումի եկթարկուելու, լարուածութիւնը մեղմացնելու եւ երկրին կայունութեան գրաւականը պետութիւնը նկատելու Ժոմպլաթի ուղղած կոչը:

բանալ Ժալ Էլ Տիպի ներքին փողոցները՝ դիտարկելու համար շրջանի բնակիչներուն երթեւեկը:

Կեսօրէ ետք ժամը 2:30-ին ցուցարարներուն եւ ցասկոտ բնակիչներուն միջեւ արձանագրուեցան բախումներ, որոնց ընթացքին քաղաքացիները քարկոծեցին եւ

խոշտանգեցին զիրար՝ արձանագրելով երեք վիրաւորներ:

Աւելի ուշ դրսեւորուեցան նաեւ զինեալ երեւոյթներ, ինչպէս նաեւ ինքնաշարժներու քանդում: Այս կացութեան հետեւանքով շրջանի եկեղեցիներուն զանգերը ինչեցին՝ վտանգի իբրեւ ահազանգ:

Շար.ը՝ է 2

**«ԹՐԱՄՓԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՇԱՅԵՐԸ
ԿԸ ԹԵԼԱՂԻՆ ԹՈՒՐԵՒՈՅ ՆԿԱՏՄԱՐ
ԱՆՈՐ ԶԱՂԱԶԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ»**

Կ'ԸՍԷ ՊՈԼԹԸՆ

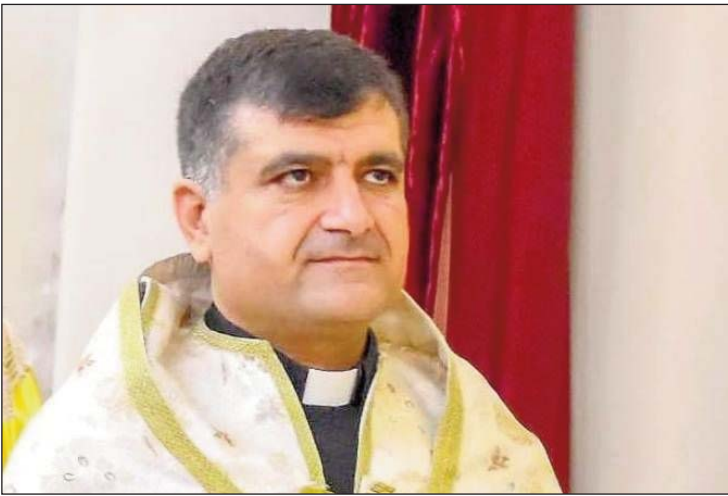

Միացեալ Նահանգներու նախագահի ազգային անվտանգութեան նախկին խորհրդական Ճոն Պոլթըն Մայամիի մէջ ձեռնարկի մը ընթացքին մեղադրանքներ հնչեցուցած է նախագահ Տանըլտ Թրամփի հասցէին: Այս մասին կը հաղորդէ «Տէլի Մէյ» կայքը:

Պոլթըն նշած է, որ նախագահ Թրամփ կ'արտօսէ, որ իր անձնական շահերը թելադրէն Թուրքիոյ նկատմամբ Միացեալ Նահանգներու վարած քաղաքականութիւնը:

Շար.ը՝ է 3

**ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ
ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ ԹՐԱՄՓԷՆ
ԿԸ ՊԱՅԱՆՁԷ ԷՐՏՈՂԱՆԻՆ ՍՏԻՊԵԼ
ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ՏԱԼ ՀԱՅ ՀՈԳԵՒՐԱԿԱՆ
ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ**

Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփին կոչ ուղղած է՝ ճնշում գործադրելու Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողլանի վրայ, որպէսզի ան բացատրութիւն տայ Գամիշլիի հայ հոգեւորական Յովսէփ քիւն. Պետոյեանի եւ անոր հօր՝ Աբրահամ Պետոյեանի սպանութեան վերաբերեալ: Այս մասին կը հաղորդէ «Նաուար» լրատու գործակալութիւնը:

«Մենք հետեւողական պիտի ըլլանք, որ նախագահ Թրամփ այս չորեքշաբթի հրապարակաւ ճնշում գործադրէ թուրք նախագահ Էրտողլանի վրայ՝ ՏԱՀԵԸ-ի զինեալներու կողմէ հայ կաթողիկէ հոգեւորականի սպանութեան

Շար.ը՝ է 3

**ԸՍՏ «ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ ՓՈՍԹ»-Ի
ԹՐԱՄՓ ԷՐՏՈՂԱՆԻՆ
100 ՄԻԼԻԱՌ ՏՈԼԱՐԻ
ԳՈՐԾԱՐՔ ԱՌԱՋԱՐԿԱԾ Է**

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ իր թուրք պաշտօնակից Ռեճեփ Թայիփ Էրտողլանին առաջարկած է 100 միլիարտ տոլարի արժեւորական գործադր եւ ռուսական «Էս-400» հակաօդային պաշտպանութեան համակարգերու գնման համար Անգարայի դէմ պատժամիջոցներու առնչուած իրավիճակի լուծման «այլ ճամբայ»: Այս մասին կը հաղորդէ «Ուաշինկթըն Փոսթ» օրաթերթը՝ յղում կատարելով իր աղբիւրներուն:

Օրաթերթին աղբիւրները կը յայտնեն, որ Միացեալ Նահանգներու եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններու բարելաման վերաբերեալ Միացեալ Նահանգներու նախագահի այդ առաջարկները ներառուած եղած են անցեալ շաբաթ Թուրքիոյ նախագահին ուղղուած նամակին մէջ:

Ամերիկեան ազդեցիկ օրաթերթին գնահատումով՝ Թրամփի առաջարկները, հաւանաբար, «պիտի գայրացնեն» Միացեալ Նահանգներու Սերկայացուցիչներու տան մէջ օրէնսդիրներու առնուազն մէկ մասը, որ անցեալ ամիս պաշտպանած էր Թուրքիոյ դէմ պատժամիջոցներու սահմանումը՝ Սուրիոյ մէջ անոր նախաձեռնած զինուորական գործողութեան համար:

**ԷՐՏՈՂԱՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ. «ՕՐ ՍԸ ԱԶՐԴԷՅՃԱՆԻ
ԴՐՕՇԸ ՊԻՏԻ ԾԱԾԱՆԻ ԴԱՐԱՔԱՂԻ ՄԷՋ»**

Անգարայի մէջ Ազրպէյճանի դեսպանատան մէջ 9 նոյեմբերին տեղի ունեցած է Ազրպէյճանի դրօշի օրուան նուիրուած ձեռնարկ մը, որուն մասնակցած է նաեւ Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողլանի գլխաւոր խորհրդական Եալչըն Թոփչու: Այս մասին կը հաղորդէ «Քարար» կայքը:

Թուրքիոյ մէջ Ազրպէյճանի դեսպան Հազար Իպրահիմ դարձեալ խօսած է «Մեկ ազգ, երկու պետութիւն» սկզբունքի մասին եւ նշած, որ Ազրպէյճանը միշտ Թուրքիոյ կողքին է, Թուրքիան ալ՝ Ազրպէյճանին:

Թուրքիոյ նախագահի խորհրդական Թոփչու իր կարգին խօսած է ազրպէյճանական դրօշի նշանակութեան մասին եւ ըսած. «Այդ դրօշը օր մը պիտի ծածանի Հարաբաղի մէջ»:

Ան նաեւ ողջոյն յղած է Հարաբաղին եւ «իրաւագուրկ եղած դարաբաղցիներուն», որոնց հոգիքը «բռնազրաւուած» են:

**ՄՈՒՐԱՏ ՓԱՓԱԶԵԱՆ. «ԿԱՅ
ՄԵԿ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ»**

Հ ա յ ա ս տ ա ն ի վարչապետի այցելութիւնը Ֆրանսա կարելու է: Այս մասին «Առաջին լրատուական»-ին հետ զրոյցի մը ընթացքին նշեց ՀՅԴ Բիւրոյի անդամ, Ֆրանսայի Հայկական կազմակերպութիւններու համակարգող խորհուրդի համանախագահ Մուրատ Փափազեան:

«Մենք կը սպասենք վարչապետէն, թէ ի՞նչ ապագայ կը սպասուի Հայաստանին, ինչպէս պետք է կառավարէ երկիրը, ինչպէս կը վերաբերի հանրային կարծիքներուն հետ», ըսաւ Փափազեան՝ յիշեցնելով Հայաստանի կրօնութեան, գիտութեան, մշակոյթի եւ մարմնակրթութեան նախարարին դէմ Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող ցոյցերը:

Ըստ Փափազեանի, այդ երիտասարդներուն պէտք է լսել. «Երբ Փաշինեանը դարձաւ վարչապետ, ըսաւ, որ ասիակ ժողովուրդին կառավարութիւնն է: Ժամանակն է փաստել, եթէ այդ հայեցակարգը կը գործէ»:

**ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ՝
Ի ՊԱՏԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՓԱՇԻՆԵԱՆԻ**

Ի պատիւ աշխատանքային այցելութեամբ Ֆրանսայի Հանրապետութիւն գտնուող վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի եւ անոր կնոջ՝ Աննա Յակոբեանի, տրուած է ընդունելութիւն, որուն մասնակցած են Ֆրանսայի հայ համայնքի հոգեւոր եւ աշխարհիկ կառույցներու ներկայացուցիչները: Անոնց մէջ եղած են՝ Ֆրանսայի Ազգային ժողովի հայ երեսփոխաններ, հասարակական, մշակութային գործիչներ, գործարարներ:

Շար.ը՝ է 3

**«ՄԻԱՅԷՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐՈՒ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՐ ՊԱՅՔԱՐԻՆ»**

«Յարգելի՛ ուսանողներ, յարգելի՛ երիտասարդներ, արդէն քանիորոր օրն է՝ մենք կու գանք այստեղ՝ կոչով ձեզի դիմելու, ձեզմէ խնդրելու, որ միանաք ազգային արժեքներու պաշտպանութեան մեր պայքարին», Երեւանի

Շար.ը՝ է 3

**ՎԱԶԳԷՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ. «ԴՈՒՐԱ
ԿՈՒ ԳԱՍ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԷՆ»**

Հանրային խորհուրդի նախագահ Վազգէն Մանուկեան յայտարարեց, որ պիտի հեռանայ խորհուրդէն:

Այս առիթով ան հրաժարական ներկայացուց՝ նշելով, որ նոր իշխանութիւնները ունեն թաքառիկ կարելիութիւնը Հայաստանը տանելու զարգացման ուղղութեամբ, ժողովուրդը համախմբելու համագային խնդիրներու շուրջ, նպաստելու քաղաքացիներու բարեկեցութեան՝ կառուցելով աւելի ժողովրդավար եւ աւելի արդիւնաւետ ազգային պետութիւն:

Շար.ը՝ է 3

ՄԻՆՉ ՖԱՐՆՍԱ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ...

Շարունակումս Ա. Էշեն

Այս կացութեան լոյսին տակ Ներքին ապահովութեան ուժերը կատարեցին ձերբակալումներ, սակայն կարգ մը տղաք փախուստ տուին եւ մուտք գործեցին շէնք մը:

Երեկոյեան ժամը 7:00-ին լիբանանեան բանակի զօրամաս մը հասաւ ժայ Էլ Տիպ՝ առիթ տալով, որ անոնք դուրս գան այդ շէնքէն եւ հեռանան շրջանէն՝ առանց ցուցարարներուն հետ յաւելեալ հարցեր ունենալով:

Նշենք, որ երեկոյեան ժամը շուրջ 5:00-ին Թրիփոլիէն մեծ թիւով ցուցարարներ հասան ժայ Էլ Տիպ եւ զօրակցեցան շրջանի ցուցարարներուն:

Միւս կողմէ, երեկ առաւօտեան ժամերէն սկսեալ ցուցարարները հրկիզուող անիւներով փակեցին տարբեր շրջաններ եւ ապա ամբողջ օրուան ընթացքին մնացին փողոցներուն վրայ՝ անդադար կրկնելով իրենց կարգախօսները:

Ցուցարարներու հաւաքներուն հիմնական շրջաններն էին ժայ Էլ Տիպը, Շեւրոլէն, Ռիսկի կամուրջը, Նահր Էլ Զալպի մայրուղին, Արեւմտեան Պեքաան, Պաապտայի Նախագահական պալատ տանող ճամբան, Թրիփոլիի Նուր հրապարակը, Զֆարիազիր-Շեքքա մայրուղին, Ղազիրի մայրուղին, իսկտէն, Պաքըիկը, Չահլէն, Սուրը, Պրիսապը, Չղարթան, Պաթրունը, Պշարրէն, Ամիունը եւ Սայտայի Էլիա հրապարակը:

Երեկոյեան ժամը 6:00-ին ցուցարարները փակեցին Զուլայի կամուրջը, որ շուրջ ժամ մը ետք վերաբացուեցաւ ապահովութեան ուժերուն կողմէ:

Աւելի ուշ Մարգական աստի կամուրջը հրկիզուող անիւներով փակուեցաւ, սակայն Ելբրուֆի միջազգային օդակայանի մայրուղին մնաց բաց:

Գիշերուան ժամը 9:00-ին ի յայտ եկաւ, որ ցուցարարները Նահր Զալպի փապուղիին մէջ աղիւսներով պատ մը կը կառուցեն՝ այդ ճամբան մայրուն կերպով փակ պահելու նպատակով:

Միւս կողմէ, ցուցարարները փորձած էին աղիւսներով այլ պատ մը կառուցել նաեւ Պելբուֆ-Սայտա մայրուղիին վրայ՝ Նաամէի շրջանին մէջ:

Ժամ մը չանցած թէ՛ Նահր Զալպի եւ թէ՛ Նաամէի պատերը բանդուեցան:

Երեսփոխան Շամէլ Ռուքոզ խստիւ դատապարտեց փապուղիներու մէջ պատեր կառուցելու երելոյթը՝ հաստատելով, որ անկիւս **միլիսներու աքթ** Է, որ կարականապէս մերժելի է եւ երբեք կարելի չէ նման բան արտօնել:

Ամբողջ օրուան ընթացքին հիմնական ցոյցը արձանազդրեցաւ Պաապտայի մէջ՝ Նախագահական պալատի ճամբուն վրայ, ուր լիբանանեան բանակը որդեգրեց ապահովական խիստ միջոցառումներ եւ փշաթելերով փակեց ճամբան՝ ցուցարարներուն դէմ:

Օրուան ընթացքին քանի մը անգամ ցուցարարներուն եւ բանակայիներուն միջեւ արձանագրուեցան բախումներ եւ հրմշտուք, այն պատճառով, որ ցուցարարները կը փորձէին անցնիլ փշաթելերը:

Բանակայիներէն ոմանք հանրապետութեան Նախագահ զօր. Միշէլ Աունի կողմէ առաջարկ ներկայացուցին ցուցարարներուն, որպէսզի անոնք 10 հոգիսնդ խումբ մը կազմեն եւ հանդիպում մը ունենան Նախագահ Աունի հետ՝ փոխանցելու համար իրենց պահանջները:

Ցուցարարները մերժեցին ընդառաջել հանրապետութեան Նախագահին հրաւերին, եւ անոնց պատասխանը եղաւ հետեւեալը. «Ժողովուրդը կը պահանջէ եւ ոչ թէ կը բանակցի»:

Անոնք ճամբուն վրայ գտնուող լոյսերուն ձողերը հարուածեցին՝ իրենց ձայնը Նախագահ Աունին լսելի դարձնելու համար:

Իսկ Շուէֆաթի մէջ տիրեց սուզի մթնոլորտ: Այս Ապու Ֆախըրի կինը հաստատեց, որ ինք պիտի շարունակէ մասնակցիլ ցոյցերուն, որոնց զօրութեան համոզուած էր իր կողակիցը:

Ապու Ֆախըրի մայրը խոր կսկիծով մաղթեց, որ իր գաւակը ըլլայ Լիբանանի վերջին Նահատակը՝ հաստատելով, որ անոնք իր հոգիէն խլած են իր գաւակը:

Տիրզի համայնքի հոգեւոր պետ շէյխ Նայիմ Դասան գուժեց Այս Ապու Ֆախըրի սպանութիւնը եւ ցաւակցութիւն յայտնեց անոր ընտանիքին:

Ան մաղթեց, որ Ապու Ֆախըրի սպանութիւնը արթնցնէ բոլորը եւ երկրին դիմագրաւած տագնապին անմիջական լուծում մը ապահովէ՝ պաշտպանելով լիբանանեան ազգային միասնականութիւնը:

Ժողովրդավարական հանդիպում պլոքի Նախագահ, երեսփոխան Թայմուր ժոմպլաթ գուժեց Ապու Ֆախըրի սպանութիւնը՝ Նշելով, որ անոր համոզումը սկիզբէն ի վեր ազատականներուն արշալիսն միանալն էր: «Իսկ ճակատագիրդ էր, որ նոր Լիբանանի մը համար Նահատակուիս՝ զակիր, կնոջդ ու ընկերներուդ ներկայութեան, ողբերգական տեսարանով մը, որ ոչ ոք պիտի մոռայ», ըսաւ ան:

Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար Ուալիտ ժոմպլաթ յայտնեց, որ

լիբանանեան յեղափոխութեան եւ Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան Նահատակը մեծաբելոյ լաւագոյն ձեւը խաղաղ ցոյցերը շարունակելն է՝ հեռու մնալով ամեն տեսակի յարուածութենէ:

«Ժողովրդային շարժումը քանդեց բոլոր անցարգելները եւ միացուց լիբանանցիները: Վերը Այս Ապու Ֆախըրի հրաժեշտին առիթով բոլոր հրապարակները ու փողոցները լեցուցէ՛ք միայն լիբանանեան դրօշներով», ըսաւ ան:

Ժոմպլաթ ցաւակցագիր մը ստացաւ հանրապետութեան Նախագահի զօր. Միշէլ Աունէն՝ Այս Ապու Ֆախըրի սպանութեան առիթով:

Խորհրդարանի Նախագահ Նեպիի Պըրրի հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցաւ ժոմպլաթի հետ եւ ցաւակցութիւն յայտնեց անոր՝ Այս Ապու Ֆախըրի սպանութեան առիթով:

Մարոնի համայնքի Պշարա Ռայի պատրիարքը խստիւ դատապարտեց Ապու Ֆախըրի սպանութիւնը եւ կոչ ուղղեց հանրապետութեան Նախանեան Լիբանանի, որ արծարծուած բոլոր հարցերուն խաղաղ լուծումներ գտնէ:

Ռայի պատրիարքը Նախագահ Աունէն խնդրեց սկսիլ վարչապետի Նշանակման պարտադիր խորհրդակցութիւններուն եւ կազմել կառավարութիւն մը, որ կարենայ ստանձնել իր պատասխանատուութիւնը:

Ան շեշտեց, որ ցուցարարներուն դէմ բռնութիւնները մերժելի են:

Այս Ապու Ֆախըրի սպանութեան առիթով ժոմպլաթ ստացաւ շարք մը ցաւակցական հեռաձայնային հաղորդակցութիւններ:

Լիբանանեան Ժողովրդավարական կուսակցութեան ղեկավար, երեսփոխան Թալալ Արւան հեռաձայնային հաղորդակցութիւն մը ունեցաւ ժոմպլաթի հետ:

Ան խստիւ դատապարտեց Այս Ապու Ֆախըրի անարգ սպանութիւնը՝ հաստատելով, որ ներկայ փուլը իրենցմէ կը պահանջէ մալ

հանդարտ եւ իմաստուն, որպէսզի կարելի ըլլայ կանխարգիլել Նիւթուղ ամեն տեսակի սարդանք:

Արւան հաստատեց, որ պետութիւնն ու Չիկուորական ատեանը պէտք է բացայայտեն Այս Ապու Ֆախըրի սպանութեան դրդապատճառները, յատկապէս նկատի ունենալով, որ յանցագործին վարուելակերպին մասին ամիսներ առաջ գզուշացուցած են պատկան մարմինները:

Նախկին Նախագահ Ամին ժեմայէլ, երեսփոխան Սթիտա ժահահ, Նախկին վարչապետ Ֆուատ Սիկիորա, Ներքին գործոց Նախարարի պաշտօնակատար, երեսփոխան Նաամաթ Աֆրամ, Փաղանգաւոր կուսակցութեան ղեկավար, երեսփոխան Սամի ժեմայէլ, Նախկին Նախարար Ժան Օպէյտ, Նախկին Նախարար Աշրաֆ Ռիֆի, ինչպէս նաեւ Լիբանանի մէջ Ֆրանսայի եւ Միացեալ Նահանգներու դեսպաններ Պրուսո Ֆուշէ եւ Էլիզապեթ Ռիշըրտ եւս ցաւակցութիւն յայտնեցին Ուալիտ ժոմպլաթին:

Նախկին վարչապետ Թամմամ Սալամ ցաւակցութիւն յայտնեց Այս Ապու Ֆախըրի սպանութեան առիթով եւ դրուատեց սարդանք-

ներէ հեռու մնալու ժոմպլաթի գզուշացնող կոչը:

Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան ղեկավար Սամիր ժահահ ցաւակցութիւն յայտնեց Այս Ապու Ֆախըրի սպանութեան առիթով: Ան պահանջեց խստագոյն պատիժին ենթարկել յանցագործը՝ հետաքննութենէ եւ դատավարութենէ ետք:

Ապու Ֆախըրի սպանութեան մասին բացուած հետաքննութեան

շրջագիծին մէջ լիբանանեան բանակը հրապարակեց հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ Նշուեցաւ, որ Խալտէի մէջ գինեալ միջադէպին ծիրին մէջ բանակի զաղտնի սպասարկութեան ընդհանուր տնօրէնութիւնը Աւագ աժիտան Շարպէլ Դժէյըլ յանձնած է համապատասխան դատական ատենակի:

Նշենք սակայն, որ երեկ երեկոյեան ցուցարարները բողոքի ցոյց մը կատարեցին Ուալիտ ժոմպլաթի Զլեմանտի բնակարանին դիմաց՝ կրկնելով «Բոլորը, այսինքն՝ բոլորը, եւ ժոմպլաթ անկցմէ մէկը» կարգախօսը:

Քաղաքացիական ընկերութեան ներկայացուցիչները կոչ ուղղեցին ժոմպլաթի Զլեմանտի բնակարանին դիմաց բողոքի ցոյց կատարելու վաղը՝ ուրբաթ, 15 Նոյեմբեր 2019-ին, երեկոյեան ժամը 6:00-ին:

ՖԱՐՆՈ ԱՅՏԵԼԵՑ ԻԾԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՐԵՃ ՊԵՏԵՐՈՒՆ ԵՒ ՊԱՍԻԽ
Դանդաշտութեան Նախագահ զօր. Միշէլ Աուն երէկ Նախագահական պալատին մէջ ընդունեց Ֆրանսայի Նախագահ Էմանուէլ Մաքրոնի յատուկ պատուիրակ, Ֆրանսայի արտաքին գործոց Նախարարութեան Ափրիկէի եւ Միջին Արեւելքի բաժանմունքի տնօրէն Զրիթսթ Ֆարնոն, որուն հետ քննարկեց լիբանանեան իրադարձութիւնները:

Դանդաշտութեան ներկայ գտնուեցան Լիբանանի մէջ Ֆրանսայի դեսպան Պրուսո Ֆուշէն եւ հանրապետութեան Նախագահութեան պետական հարցերու Նախարար Սելիմ Ժրայսաթին:

Դանդաշտութեան ընթացքին Նախագահ Աուն յայտնեց, որ նոր կազմուելիք կառավարութիւնը յանձնառու պիտի մնայ Նախորդ կառավարութեան վաւերացուցած բարեկարգումի ծրագիրին գործադրութեան՝ աւելցնելով, որ անոր կողքին խորհրդարանը պիտի վաւերացնէ շարք մը օրէնքներ, որոնք կը վերաբերին փտածութեան դէմ պայքարին, ինչպէս նաեւ երկրին դրամը իւրացնողներուն հետապնդումին՝ զանոնք անձեռնմխելիութենէ զրկելէ ետք:

Նախագահ Աուն Նշեց, որ Ժողովրդային շարժումը բարձրացուցած է բարեկարգումի կարգախօսներ՝ հաստատելով, որ անոնք այսպիսի բարեկարգումներ են, որոնց գործարդութեան շուրջ հանրապետութեան Նախագահը Նախանձայնորդ է:

«Սակայն Ժողովրդային շարժումի ներկայացուցիչներուն հետ երկրաստութիւնը տակաւին տեղի չէ ունեցած՝ հակառակ անոր որ հանրապետութեան Նախագահը քանի մը անգամ զիրենք երկիւստութեան հրաւիրած է», ըսաւ ան:

Նախագահ Աուն ընդգծեց, որ ինք պիտի շարունակէ հաղորդակցութիւնները՝ վարչապետի Նշանակման պարտադիր խորհրդակցութիւններ կատարելու իմաստով, եւ յոյս յայտնեց, որ այդ խորհրդակցութիւնները մօտիկ ապագային կատարուին:

Դանդաշտութեան Նախագահը հաստատեց, որ ինք կը փափաքի կազմել մասնագէտներ եւ քաղաքական անձնաւորութիւններ բաղկացած կառավարութիւն մը, որպէսզի կարելի ըլլայ քաղաքական երաշխիքներ ապահովել եւ խորհրդարանին վստահութեան քունէ ստանալ, ինչպէս նաեւ Ժողովուրդին վստահութեան արժանաւալ:

Նախագահ Աուն նկատել տուաւ, որ Լիբանանի տնտեսական կացութիւնը հետզհետէ կը Նահանջէ՝ ներկայիս արձանագրուող ցոյցերուն եւ գործադուլին, ինչպէս նաեւ Լիբանանի հասած մէկուկէս միլիոն սուրիացի գաղթականներուն պատճառով:

Ան յայտնեց սակայն, որ յառաջիկայ երկու ամիսներուն ընթացքին բնական կազի եւ Նաթի պեղումները սկսելով կարելի պիտի ըլլայ երկրին տնտեսական իրավիճակը աստիճանաբար բարելաւել:

Նախագահ Աուն շնորհակալութիւն յայտնեց Ֆարնոյին՝ Ֆրանսայի Նախագահին կողմէ Լիբանանին հանդէպ ցուցաբերուած հետաքրքրութեան համար՝ աւելցնելով, որ Լիբանան Ֆրանսայի մնայուն բարեկամն է, ինչպէս նաեւ Ֆրանսախօս երկիրներու կազմակերպութեան ռահվիրան ու այդ երկիրներու արժեքներուն հաւատացողը:

Նշենք, որ Ֆարնո Նախագահ Աունին փոխանցեց Նախագահ Մաքրոնի եւ Ֆրանսայի արտաքին գործոց Նախարար Ժան Իվ Լոտրիանի ողջոյնները:

Ան շեշտեց, որ Ֆրանսա յանձնառու է Լիբանանի ազատութեան, անկախութեան, գերիշխանութեան, կայունութեան ու Ժողովուրդին միասնականութեան, եւ իբրեւ այդպիսին պատրաստ է օժանդակելու Լիբանանին՝ թօթափելու իր դիմագրաւած ներկայ տագնապը:

Ֆարնո այցելեց նաեւ խորհրդարանի Նախագահ Նեպիի Պըրրիի, որ Ֆրանսացի պատասխանատուին ներկայացուց Լիբանանի դիմագրաւած տագնապը՝ անոր բոլոր երեսներով:

Պըրրի հաստատեց, որ երկրին տագնապին լուծումը պէտք է անմիջական ըլլայ՝ աւելցնելով, որ ամեն իմաստով Լիբանանին օժանդակելու Ֆրանսայի կառչածութիւնը ողջունելի է:

Ան Ֆարնոյի հետ քննարկեց նաեւ Նախքան տարեվերջ լիբանանեան ջուրերուն մէջ գտնուող 4-րդ Նաւթահորի պեղման սկսելու կարելիութիւնը՝ փափաք յայտնելով, որ Նախքան 2020-ի աւարտը պէտք է սկսիլ նաեւ 9-րդ Նաւթահորի պեղումին:

Այս ծիրին մէջ Ֆարնո խոստացաւ «Թղթալ» ընկերութեան տնօրէնութեան փոխանցել այս փափաքը:

Դրածարեալ վարչապետ Սաատ Դարիրի իր կարգին ընդունեց Ֆարնոն, որուն հետ քննարկեց լիբանանեան իրադարձութիւնները:

Նշենք, որ Ֆարնո այցելեց նաեւ արտաքին գործոց Նախարարի պաշտօնակատար Ժըպրան Պասիլի, որուն հետ քննարկեց լիբանանեան իրադարձութիւնները:

Պասիլ շնորհակալութիւն յայտնեց Ֆրանսայի եւ Նախագահ Մաքրոնի, որոնք յանձնառու են Լիբանանի կայունութեան եւ զայն պահպանելու իմաստով պատրաստակամ են, որպէսզի Լիբանան յաւելեալ քառսի չմատնուի եւ տնտեսապէս փուլ չգայ:

Դանդաշտութեան ընթացքին Պասիլ շեշտեց, որ լիբանանեան տագնապին ոչ մէկ արտաքին կողմ պէտք է միջամուխ դառնայ կամ զայն շահագործէ: «Կառավարութեան կազմութիւնը Ներքին լիբանանեան հարց եւ եւ արդէն իսկ բաւական յառաջացած ու դրական փուլի մէջ կը գտնուի», ըսաւ ան:

Պասիլ ընդգծեց, որ Լիբանան կառչած կը մնայ «Սետր»-ի ուղեգիծին՝ յաջորդ կառավարութեան կազմը իՆՊ որ ալ ըլլայ:

«Մարտահրաւերը կը մնայ այն, որ բարեկարգումներուն գործարդութիւնը արագաւայ, որպէսզի ընդառաջած ըլլանք նաեւ Ժողովուրդին պահանջներուն», աւելցուց ան:

Ֆարնո Պուսթրոս պալատէն մեկնեցաւ, առանց յայտարարութիւն կատարելու:

Ֆարնո երեկոյեան հեռաձայնային երկարատեւ հաղորդակցութիւն մը ունեցաւ Մարատտա հոսանքի ղեկավար Սլէման Ֆրենժիէի հետ: Քննարկուեցան լիբանանեան ներկայ իրադարձութիւններն ու զարգացումները, ինչպէս նաեւ անոր դիմագրաւած տագնապին հաւանական լուծումները:

Ուշ գիշերին Ֆարնո հանդիպում ունեցաւ լիբանանեան բանակի հրամանատար զօր. ժոգէմ Աունի հետ:

ՊԵՐՐԻ. «ԵՐԿՐԻ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԻՒՆ ԵՆ»

Խորհրդարանի Նախագահ Նեպիի Պըրրի երեկ Այն Թինէի մէջ Նախագահեց չորեքշաբթի օրուան երեսփոխանական հանդիպումին, որուն ընթացքին հաստատեց, որ երկրին ապահովական կայունութիւնը առաջնահերթութիւն է:

Ան վերահաստատեց ամենէն արագ միջոցին Լիբանանի նոր կառավարութիւնը կազմելու անհրաժեշտութիւնը՝ իրականացնելու համար լիբանանցիներուն ձգտումները, այլ խօսքով՝ պայքարելու փտածութեան դէմ եւ համայնքային երկիրը վերածելու հաստատութեանկան ու քաղաքացիական պետութեան:

Պըրրի շեշտեց, որ հակառակ Ժողովրդային շարժումի պահանջներուն արդարացի ընդունու, պէտք է երկրին կարգ ու կարգը, յատկապէս կրթական, առողջապահական եւ ընկերային կառոյցներուն կանոնաւոր աշխատանքը, ինչպէս նաեւ լիբանանեան ազգային միասնականութիւնը պահպանել:

Պըրրի զգուշացուց Լիբանանը անիշխանութեան մատնելու թակարղէն:

Պըրրիի հետ հանդիպելէ ետք, Լիբանանի մէջ Եգիպտոսի դեսպան Նազիհ Նաժարի մաղթեց, որ լիբանանեան-եգիպտական երկկողմանի յարաբերութիւնները դրական ազդեցութիւն ունենան, եւ Լիբանան վերագտնէ իր բարօրութիւնը:

Ան յաջողութիւն մաղթեց Լիբանանին՝ յատկապէս իր դիմագրաւած տագնապը շրջանցելու առումով:

Պըրրի դատական հարց յարուցեց Թահսին Խայթաթի եւ «Ժատրոս» պատկերասփիւռի կայանին դէմ՝ զանոնք ամբաստանելով համայնքային եւ յարանուանական սաղորանքներ բռնկեցնելու, վարկաբեկելու եւ ապատեղեկատուութիւն կատարելու յանցանքներով:

Ընդգծենք, որ երեկ Լիբանանի տարածքին գործող բոլոր դպրոցներն ու համալսարանները մնացին փակ: Այսօր եւս կրթական բոլոր հաստատութիւնները պիտի մնան փակ:

Նշենք, որ Դրամատուներու պաշտօնէութեան սենտիքաներու համարաշնակցութիւնը հաստատեց, որ իր յայտարարած բաց գործադուլը պիտի շարունակուի նաեւ այսօր:

ՄԱՍԼՈՅ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Երեկ Վենետիկի Միխիթարեան միաբանութեան ան- դամ հայր Դամազասայ Զեշիշեան տեղեկացուց.

Երեքշաբթի, 12 նոյեմբեր 2019-ի երեկոյեան ժամը 9:00-էն սկսեալ, մակընթացութեան նախատեսուած բարձրագոյն մակարդակը 40 սմ-ը գերազանցելով, հարաւային ուժգին քամիի պատճառով Վենետիկի լճակի մակարդակը հասաւ 180 սմ-ի:

Այսպիսի իրավիճակ տեղի չէր ունեցած 1966-էն ի վեր: Վենետիկի ճուտեքքա շրջանի հարաւային քա- րափները ուժգին ալիքներու հարուածի տակ քանդը- ւած են, նաւեր խորտակուած են եւ աւանդական **կոն- տոյանները** Ս. Մարկոսի հրապարակ հասած ու քա- դաքն ամբողջ ջուրով ողողուած:

Ս. Դազար կղզին ալ գերծ չմնաց բնութեան այս աղետէն: Գետնայարկի բոլոր սենեակները ողողուե- ցան լճակի տղմուտ ջուրով, քառանկիւնի խոտածած- կը ջուրի տակ սուզուեցաւ: Մեղանատունը եւս խուժե- ցին ջուրերու յորձանքները, եւ դժբախտաբար եկեղե- ցին անգամ լեցուեցաւ կէս մերթ ջուրով, որ հասաւ դաս եւ աւանդատուն՝ վնասելով որոշ եկեղեցական զգեստներ եւ ձեռագործ գարդարանքներ ու գորգեր:

Միայն վաղ առաւօտեան անդրադարձանք, որ ամեհի ալիքներու հարուածներուն տակ, ամբողջ հա- րաւանդովը եզերող պարսպապատը քանդուած էր: Այս տխուր համայնապատկերը հասաւ իր գագաթնա- կէտին՝ վանքի ծովափորշին կայանած «Արմենիա» առագաստանաւի պատճառած վնասները տեսնելով. առագաստանաւը ալիքներէն քշուած, ցռուկով քան- ւած էր պարիսպէն հատուած մը՝ մինչեւ լայնքով բարձրանալով քարափին, փլելով ետեւի պարիսպը:

Մեր բոլոր հայրենակիցներուն եւ բարեկամներուն կ'ուզենք ապահովցնել, որ վանքի մատենադարանը, պատկերասրահը, ձեռագրատունը եւ դիւանը անվը- նաս մնացին Ամենասուրբ Կոստն մայրախնամ հո- վանիին ներքոյ:

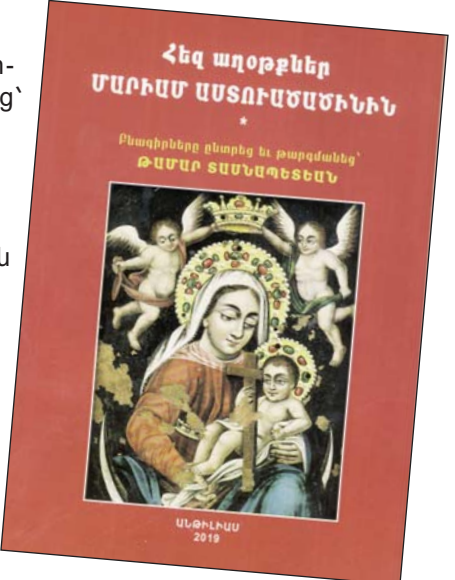
ՄՏԱՅԱՆՔ

«ՅԵՃ ԱՐԾԹԶԵՆԵՐ ՄԱՐԻԱՄ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԻՆ»

Բնագիրները ընտ- րեց եւ թարգմանեց՝ **ԹԱՄԱՐ ՏԱՍՆԱԳԵՏԵԱՆ**

Տպարան կաթողիկոսութեան Զայոց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Անթիլիաս, 2019

20 Years of Commitment

The BEST WAY to Find Yourself is to LOSE YOURSELF in the Service of Others

Mahatma Gandhi

Health Insurance

Travel Insurance

GoodCare Clinic

Car Insurance

Health Clubs

Home Medical Equipment

BOB - Western Union

University and Student Fund

«99/13C» Health Magazine

www.afhil.com | AFHIL Mutual Fund
Bourj Hammoud, Arin Center, 4th Floor | Tel. 01 242 556/7

ՓԱՐԻՉԻ ՄԵՋ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ...

Շարունակուած Ա. Էշէն

Իր խօսքին մէջ վարչապետը անդրա- դարձած է Ֆրանսա կատարած աշխատան- քային այցելութեան, նախագահ Էմմանուէլ Մաքրոնի հետ ունեցած քննարկումներուն, Զայաստանի արտաքին քաղաքականու- թեան, դարաբաղեան տագնապին:

Վարչապետը, մասնաւորապէս, նշած է. «Արդէն աւանդութիւն դարձած է, որ օտարերկրեայ այցելութիւնները պարտա- դիր կ'ուղեկցուին համայնքի ներկայացու- ցիչներու հետ հանդիպումներով, աւելի նեղ կամ ընդլայնուած կազմերով: Ասիկա կարե- տւոր արձանագրութիւն է եւ կ'արտայայտէ այն տոր քաղաքականութիւնը, որ Զայաս- տանի Զանրապետութեան կառավարու- թիւնը կը վարէ Զայաստան-սփիւռք յարա- բերութիւներու տիրոյթին մէջ, անոր իմաստը՝ համահայկականութեան հաստատումը իբրեւ առաջնահերթութիւն արձանագրելն է:

Եւ կ'ուզեն արձանագրել, որ այդ տոր քաղաքականութեան իմաստը ճիշդ նոյն կերպ ընկալուած է նաեւ միջազգային գոր- ծնկերներու կողմէ, երէկ եւ այսօր գրոյց ու- նեցած եմ Ֆրանսայի Զանրապետութեան նախագահ Էմմանուէլ Մաքրոնի հետ եւ այդ երկու հանդիպումներուն ընթացքին ալ Ֆրանսայի նախագահը յատուկ անդրա- դարձ ունեցած է ֆրանսայի հայ համայն- քին:

Եւ ասիկա զիս առանձնապէս կ'ուրա- խացնէ այն փաստով, որ օրինակ Ֆրանսա- յի նախագահը Զայաստանի կառավարու- թիւնը, Զայաստանը եւ սփիւռքը կը դիտար- կէ իբրեւ մէկ ամբողջութիւն: Եւ մեր շփում- ներուն մէջ իմ բարեկամս՝ Էմանուէլը, անընդհատ կ'ուզէ ընդգծել, թէ ինքքան՝ կա- րեւոր, ազդեցիկ է Ֆրանսայի հայ համանքը եւ ինչպիսի՝ մեծ դերակատարութիւն ունի Ֆրանսայի հանրային կեանքին մէջ, բոլոր ոլորտներուն մէջ: Եւ ինձի համար մեծ պա- տիւ է, երբ ան նախններով, ազգանուննե- րով կը յիշէ շարք մը մարդոց, որոնք այսօր- ուան երեկոյան ներկայ են:

Այս գետնի վրայ մնացեալ հարցերը կարծես ինքնաբերաբար կը լուծուին, Ֆրանսայի հայութեան մասին խօսակցու- թենէն ետք արդէն ակնյայտ է, եթէ իրենք հարց ունին մեզի հետ՝ զայն պէտք է ան- պայման լուծենք եւ եթէ մենք ունինք հարց իրենց հետ՝ այդ հարցը անապաման պէտք է լուծուի: Եւ կ'ուզեմ անկեղծ ըսել, որ երէկ եւ այսօր մեր գրոյցներուն ընթացքին համա- մակցեալներ, որ մեր օրակարգի բոլոր հար- ցերը արագ լուծում պիտի ստանան: Կ'ու- զեմ շնորհակալութիւն յայտնել ձեզի այդ կարեկիւրեան համար, որովհետեւ ձեր ներկայութիւնը, հեղինակութիւնը, հանգա- մանքն է, որ բոլոր հարցերուն լուծումներ կու տայ, որ մեր եւ Ֆրանսայի համար այդ- պիսի ուժեղ թիկունք ստեղծած էք: Մենք պէտք է հասկնանք, որ բոլոր հարցերը պէտք է լուծենք, որովհետեւ անոնք շատ կարեւոր են բոլորիս համար:

Իրականութեան մէջ համահայկականու- թեան գաղափարը շատ կարեւոր է մեզի համար, որուն հիմնական գաղափարը հե- տեւեալն է. չկայ սահման Զայաստանի եւ սփիւռքի միջեւ, մենք մէկ ամբողջութիւն ենք եւ երբ հանդէս կու գանք այդպէս՝ բոլոր հարցերը այլ պատկեր կը ստանան եւ բոլոր հարցերը կը դառնան լուծելի:

Մեր կառավարութեան նպատակը այս- պիսի իրավիճակ ստեղծելն է. Զայաստանի Զանրապետութիւնը ամբողջ հայութեան ներկայացուցիչն է եւ ասիկա այն վճռական գործօնն է, որ պէտք է թոյլ տայ իրական փոփոխութիւններ մտնելու մեր երկրի, ժո- ղովորդի պատմական ճակատագիրին մէջ, այդ ճակատագիրը հանել այն արատաւոր շրջանալէն, երբ մեր բախտը կը բերէ եւ աշ- խարհաքաղաքական հանգամանքները նպաստաւոր են՝ կ'ունենանք պետականու- թիւն, իսկ երբ անիկա կը փոխուի՝ մենք կը կորսնցնենք այդ ամենը: Մեր խնդիրն է՝ դուրս գալ այդ շրջանալէն, եւ կրնամ վստահ ըսել, որ այսօր մենք քայլ առ քայլ դուրս կու գանք այդ շրջանալէն:

Եւ հիմա պէտք է տեղեակ պահեմ ձեզի. այս մէկուկէն տարուան գործուներութենէ ետք կրնամ ըսել, արձանագրել, որ մենք արդէն շօշափելի յաջողութիւններ ունինք նաեւ արտաքին քաղաքականութեան ոլոր- տին մէջ: Լեռնային Ղարաբաղի հարցով կը ձեւաւորուի բոլորովին տոր ըսելիք եւ րո- վանդակութիւն, որ ուղիղ կապ ունի Լեռնա- յին Ղարաբաղի հարցի իրական ըսելիքն եւ բովանդակութեան հետ: Ինձի համար վար- չապետի կարգավիճակին մէջ ամենամեծ զարմանքը այն է, որ միջազգային հանրու- թիւնը, այնուամենայնիւ, կորսնցուցած է Լեռնային Ղարաբաղի հարցի բովանդակու- թեան մասին պատկերացումը, եւ ատիկա համատարած կը ներկայացուի իբրեւ տա- րածքային վճէ Զայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ:

Եւ կրնամ ըսել, որ վերջին մէկուկէն տարուան ընթացքին մենք կ'աշխատենք Լեռնային Ղարաբաղի հարցի իրական բո- վանդակութիւնը, այն, որ մենք մեր մէջ կը կրենք, ղեկէ իբրեւ արձանագրութիւն մի- ջազգային հանրութեան սեղանին: Մինչեւ բոլորովին վերջերս տպաւորութիւն կար, որ այդ խօսակցութեան մէջ միայնակ ենք, բայց հիմա կրնամ արձանագրել, որ մեր ըսելիքը կ'ընկալուի, կը հասկցուի միջազ- գային հանրութեան կողմէ, եւ ես ասիկա կը նկատեմ յաջողութիւն:

Այսօր կրնամ արձանագրել, որ ԵԶԿԿ-ի Միսքի խմբակի համանախագահները, ի

վերջոյ, աւելի խորութեամբ կ'ընկալեն եւ կ'ընդունին մեր դիրքորոշումները. անոնց համար կարծես մեր դիրքորոշումները աւե- լի հասկնալի են, եւ այսօր կրնանք արձա- նագրել, որ Զայաստանի ու Արցախի պատ- կերացումները Լեռնային Ղարաբաղի հար- ցի լուծման վերաբերեալ նոյնանման են հարիւր տոկոսով: Այսպիսի իրավիճակ չէ եղած երբեք, մենք չենք ունեցած իրավի- ճակ, երբ Զայաստանի ու Արցախի պատկե- րացումները մինչեւ վերջին կէտը նոյնանը- ման ըլլան, կամ անոնուազն այնքան նոյ- նանման չեն եղած, որքան այսօր:

Ասիկա կը նշանակէ, որ մենք կը մօտե- նանք յաջորդ կարեւոր արդիւնքին, որ հայ ժողովուրդին մէջ, հայկական իրականու- թեան մէջ չկայ բանավճէ դարաբաղեան հարցին վերաբերեալ, եւ մենք շուտով պի- տի հասնինք այն վիճակին, որ հայութեան դիրքորոշումները Ղարաբաղի հարցի խա- դաղ լուծման հարցով նոյնանման են:

Կ'ուզեմ արձանագրել, որ վերջին մէկու- կէս տարուան ընթացքին բոլորդ ալ ակա- նատես եղած էք. որոշակի յոռետեսական զնահատումներ հնչած են, օրինակ, հայ- ռուսական յարաբերութիւններուն մէջ: Կրնանք արձանագրել, որ այսօր Զայաս- տանի եւ Ռուսիոյ իշխանութիւններուն մի- ջեւ կայ լիարժէք փոխըմբռնում մեր յարա- բերութիւններուն, բովանդակութեան, ռազ- մավարութեան ներկային եւ ապագային վե- րաբերեալ: Եւ յոյս ունիմ, որ Ռուսիոյ նե- րկայացուցիչներու հրապարակային յայտա- րարութիւնները հիմա արդէն ակնյայտ կը դարձնեն այդ իրողութիւնը:

Երուպական Միութեան հետ յարաբե- րութիւններուն մէջ մենք մեծ խնդիրներ կենք ունեցած եւ այսօր ալ չունինք: Զայ- րուցական յարաբերութիւնները, թոյլ տուէք պնդել, երբեք աւելի բարձր մակար- դակի չեն եղած: Իրանի հետ ունինք լիար- ժէք փոխըմբռնում, Միացեալ Նահանգնե- րուն հետ մենք սկսած ենք ռազմավարա- կան երկխօսութիւն եւ կան բոլոր նշանները արձանագրելու, որ Միացեալ Նահանգնե- րուն հետ յարաբերութիւններուն մէջ նոյն- պէս շատ մօտ ենք կարեւոր ճեղքումի մը»:

Անդրադառնալով ներհայաստանեան իրականութեան՝ վարչապետը նշած է, որ ժողովրդավարութիւնը, օրէնքի գերակայու- թիւնը, մարդու իրաւունքներու պաշտպա- նութիւնը, խօսքի ազատութիւնը, քաղաքա- ցիներու ազատութիւնը, ժողովուրդի իշխա- նութիւնը Զայաստանի մէջ այլընտրանք չու- նին: «Միջազգային շատ հարթակներու վրայ, այսօր ալ գործընկերներուս ելոյթնե- րը լսելով կ'արձանագրէի, որ անոնք կը խօ- սենին իրենք երկիրներուն մէջ կաշառակը- րութեան մակարդակը նուազցնելու անհը- րաժէշտութեան մասին: Ես այդ ելոյթները լսելով, ես ինձի կը խօսեի, որ մեզի այդ ճա- նապարհը չի կրնար հետաքրքրական ըլ- լալ, որովհետեւ մենք պէտք է խօսինք ո'չ թէ կաշառակերութիւնը նուազցնելու, այլ զայն արմատախիլ ընելու մասին:

Եւ մենք յստակ կ'երթանք այդ ճանա- պարհով, ու ռեւէ նախկին, ներկայ կամ ապագայ պաշտօնեայ չի կրնար յոյս ունե- նալ, որ կրնայ դուրս մնալ այս տրամաբա- նութենէն: Մեր կուսակցական փակ ժողով- ներուն քանի մը անգամ այս քննարկումը ունեցած ենք եւ քսած. Զայաստանէն կամ ժողովուրդէն կուպէլ մը գողցողը ուղիղ անձնական թշնամի է մեզի համար: Մնաց- եալը արդէն բանավճէ է Զայաստանի ապա- գային մասին, եւ ես համոզուած եմ, որ անիկա հետզհետէ աւելի ու աւելի բովան- դակային պիտի դառնայ:

Կ'ուզեմ շնորհակալութիւն յայտնել բո- լոր այն մարդոց, որոնք կը բանավիճին մե- զի հետ, կը քննադատեն, որովհետեւ այդ- պիսով կարելիութիւն կու տան մեզի սրբագրելու մեր սխալները: Մենք այսպէս կ'ընկալենք մեր ընելիքը յառաջիկային:

Ես չեմ կրնար երաշխաւորել, որ մեր կա- ռավարութիւնը, անձամբ ես պիտի ըլլանք անսխալական, բայց կրնամ երաշխաւորել, որ մեր ժողովուրդը պիտի ունենայ կարե- լիութիւն՝ ուղղելու մեր սխալները այն ժա- մանակ, երբ կը կարծէ, որ մենք սպառած ենք մեր սխալները ուղղելու կարելիութիւն- ները: Որովհետեւ մենք այսօր հանդէս կու գանք իբրեւ Զայաստանի կառավարութիւն, իբրեւ Զայաստանի իշխանութիւն, բայց կ'ուզեմ արձանագրել, որ Զայաստանի մէջ իշխանութիւնը կը պատկանի Զայաստանի հպարտ քաղաքացիին, եւ մենք մեզի կ'ըն- կալենք իբրեւ քաղաքացիին, երկրին ծառա- յութիւն մատուցող: Կ'ուզեմ հաւաստիացը- նել, որ այդ ծառայութիւնը պիտի մատու- ցենք մեր կարողութիւններու առաւելագոյն ուժերով: Մնացեալը արդէն քաղաքացինե- րու զնահատման խնդիրն է:

Եւ ուրեմն կեցցե՛ք ազատութիւնը, կեցցե՛ Զայաստանի Զանրապետութիւնը, կեցցե՛ն մենք եւ մեր երեխաները, որ կ'ապրինք եւ պիտի ապրինք ազատ ու երջանիկ Զայաս- տանի մէջ, կեցցե՛ սփիւռքը, որուն երեխա- ները պիտի ապրին եւ այսօր ալ կ'ապրին Զայաստանի մէջ: Զամոզուած եմ, որ բոլորը կ'ապրիք Զայաստանով, կը սիրեն բոլորը, կը հպարտանամ բոլորով եւ կը խոնարհիմ բոլորիդ առջեւ»:

Այնուհետեւ վարչապետը պատասխա- նած է ընդունելութեան մասնակիցներու տարբեր հարցերու, որոնք վերաբերած են Զայաստանի մէջ կրթութեան ոլորտի զար- գացման, կաշառակերութեան դէմ պայքա- րին, տնտեսական զարգացումներուն եւ այլ խնդրերու:

«ՄԻԱՅԷՔ ԱՉԱՎՅԻՆ ԱՐԺԵՆԵՐՈՒ...»

Շարունակուած Ա. Էշէն

պետական համալսարանի ռոմանագերմանական բա- ժանմունքի մասնաշէնքին մօտ ցուցարարներուն միանա- լու կոչով հանդէս եկաւ կրթութեան, գիտութեան, մշակոյ- թի եւ մարմնակրթութեան նախարարի հրաժարականը պահանջող երթի մասնակից, ԶՅԴ անդամ Գերասիմ Վար- դանեան:

Ան յայտարարեց նաեւ, որ այսօր իրենց շարքերուն մէջ կանգնած են արժեւամակարգ թելադրող բազմաթիւ դա- սախօսներ, եւ կրկին կոչ ուղղեց միանալու իրենց պայքա- րին. «Միացե՛ք ձեր դասախօսներուն: Միացե՛ք անոնց ար- դարացի պայքարին: Միացե՛ք ձեր սերնդակից ուսանող- ներուն: Միացե՛ք մեր լեզուի, մեր պատմութեան, եկեղեց- տոյ համար մղուող պայքարին»:

Գերասիմ Վարդանեանի համաձայն, այսօր որոշ ապագգային երեւոյթներ ձեռք բարձրացուցած են մեր ազգային արժէքներուն վրայ: «Մենք կա՛մ պնդք է բռնեք այդ ձեռքը, կա՛մ պնդք է կտրենք: Մենք պիտի չար- տօնենք, որ կեղտոտ ձեռքերով կեղտոտեն մեր լեզուն, կեղտոտեն մեր կրօնը, կեղտոտեն մեր պատմութիւնը: Մենք ատիկա պիտի չարտօնենք», յայտարարեց նա:

Վարդանեան դիմեց նաեւ մտաւորականներուն, երգիչ- ներուն, դերասաններուն՝ հարց տալով, թէ անոնք որքա՞ն պիտի լռեն:

ՎԱՉԳԷՆ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ, «ԴՈՒՐՍ ԿՈՒ...»

Շարունակուած Ա. Էշէն

«Տաւօք, իշխանութիւնները գացին այլ ուղղութեամբ, եւ այսօր մեր երկրին մէջ ձեւաւորուած է ամկտահու- թեան եւ ատելութեան աննախադէպ աստիճանի մթնո- լորտ, տեղի ունեցած է հասարակական այլալիսի պառնա- րտում, որուն նմանը երբեք չէ եղած», նշեց ան՝ դիտել տա- լով, որ աշխարհին մէջ տեղի ունեցող զարգացումներուն եւ մարտահրաւերներուն դէմ յանդիման իշխանութիւննե- րը պէտք է ճեղքերը փակէին, համերաշխութեան մթնո- լորտ ստեղծէին, ժողովուրդը համախմբէին:

«Այդ նպատակի իրականացման համար ամենէն ար- դիւնաւետ գործիքներէն մէկը կրնար ըլլալ Զանրային խոր- հուրը, որուն կարեւոր գործառոյթներէն մէկը, համաձայն օրէնքի, կառավարութեան, պետական կառավարման հա- մակարգի մարմիններու եւ քաղաքացիական հասարա- կութեան հիմնարկներու միջեւ փոխադարձ վստահու- թեան, երկխօսութեան եւ գործընկերային յարաբերու- թիւններու ձեւաւորման նպաստելն է:

«Փոխարէնը իշխանութիւնները կը շարունակեն քննարկել նախագիծեր եւ աննէլ քայլեր, որոնք աւելի ու աւելի պիտի պառնալուրեան մէջ առկա յարուածութիւնը եւ Զանրային խորհուրդին միջոցով կանխելու որոշ քայ- լեր, որոնք, Մանուկեանի կարծիքով, վտանգաւոր են պե- տութեան համար: Բայց եւ այնպէս բոլոր փորձերը ապար- դիւն մնացած են:

Ըստ անոր, ինք փորձած է քանի մը անգամ հանդիպիլ վարչապետին, գտնել համագործակցութեան եզրեր՝ թուցնելու հասարակութեան մէջ առկա յարուածութիւնը եւ Զանրային խորհուրդին միջոցով կանխելու որոշ քայ- լեր, որոնք, Մանուկեանի կարծիքով, վտանգաւոր են պե- տութեան համար: Բայց եւ այնպէս բոլոր փորձերը ապար- դիւն մնացած են:

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԶԱՅ ԴԱՏԻ...

Շարունակուած Ա. Էշէն

կապակցութեամբ, Սուրիոյ այն շրջանին մէջ, ուր շարու- նակաբար կ'աճի Անգարայի դաշնակիցներուն վերահսկո- դութիւնը», նշուած է Ամերիկայի Զայ դատի յանձնախում- բին հրապարակած յայտարարութեան մէջ:

Նշենք նաեւ, որ Ֆրանկիսկոս պապը նախանցեալ օր նոյնպէս իր ցաւակցութիւնը յայտնած էր հայ հոգեւորա- կանին եւ անոր հօր սպանութեան վերաբերեալ:

«ԹՐԱՄՓԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԾԱՅԵՐԸ...»

Շարունակուած Ա. Էշէն

Նախկին պաշտօնատարը յիշեցուցած է, որ նախագա- հը Ծերակոյտէն երկկուսակցական աջակցութիւն ստա- ցած էր Թուրքիոյ դէմ պատժամիջոցներ հաստատելու հա- մար, այն բանէն ետք, երբ Թուրքիան հակաօդային պաշտպանութեան համակարգեր կը գնէր Ռուսիայէն՝ այդպիսով մարտահրաւեր ուղղելով Մ

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՅԱՆՈՒՄ

ՀԱՅ ԻՐԱՆԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԿՈՒ ԴԱՏԱԽՈՐՆԵՐ ՄԵԾԱՐԵՑ

1 հոկտեմբերին Կլենտոնի «Ֆինիսիա» ճաշարանին մեջ տեղի ունեցավ Հայ իրաւաբանական միութեան կազմակերպած դատաւորներու ի պատիւ տարեկան ձեռնարկը: Այս տարի այս իւրայատուկ պատիւին արժանացան դատաւորներ Յելըն Պենտիքս եւ Ռուք Էն Զուան: Ձեռնարկին բացումը կատարեց Հայ իրաւաբանական միութեան վարչութեան ատենապետ Զեարար Գասապեանը, որ ողջունեց մեծաթիւ դատաւորներու ներկայութիւնը:

Դատաւոր Չաւէ Սիւսեան ներկայացուց առաջին մեծարեալը՝ Յելըն Պենտիքսը, թուելով անոր իրագործումները, իսկ դատաւոր Զեւըն Պրազիլ ներկայացուց երկրորդ մեծարեալը՝ Ռուք Էն Զուանը:

Մեծարեալները, որոնք ստացան նաեւ արուեստագետ

Սիրուն Երեցեանի ստեղծագործութիւնները հանդիսացող եւ հայկական մանրանկարչութեան ազդեցութեամբ պատրաստուած գործեր, շնորհակալութիւն յայտնեցին իրենց շնորհուած այս պատիւին համար:

ԱՐԹԱՄԱՐԻ Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՅԱՆՆԵՍԻ ԲԱՅՈՒՄ

Կազմակերպութեամբ Թուրքիոյ Նախագահի աշխատակազմի հանրային կապերու բաժանմունքին, «Ակնյայտ եւ Անատոլիայի (Արեւմտեան Հայաստան) պահուած յուշարձանները» Նախաձեռնութեան շրջագիծին մէջ վերջերս Նիւ Եորքի Մետիքսթըն թաղամասին մէջ տեղի ունեցաւ Վանի Աղթամար կղզիի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ լուսանկարներու ցուցահանդէսի բացում, ուր ներկայացուած էին 88 լուսանկարներ:

Բացման հանդիսութեան տեղի ունեցաւ յիշեալ եկեղեցւոյ մասին տեսերիզի ցուցադրութիւն:

Կ. Պոլսոյ հայոց պատրիարքի տեղապահ Սահակ Մաշալեան իր ելոյթին մէջ գոհունակութիւն յայտնեց, որ Թուրքիոյ Նախագահի աշխատակազմի կողմէն հետաքրքրութիւն կը ցուցաբերուի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ եւ այլ պատմամշակութային կառոյցներու նկատմամբ: Ան նկատել տուաւ, որ եկեղեցւոյ բացումէն ի վեր կործողական յուշարձանը չեմ գնահատանքի արժանացաւ աշխարհի տարբեր կողմերէն, նաեւ՝ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ կողմէ, եկեղեցւոյ, որ անիկա թուրք եւ հայ ժողովուրդի միջեւ դժուարութիւնները յաղթահարելու

համար մշակութային Նախաձեռնութիւն է, ինչպէս նաեւ բարի կամքի վրայ հիմնուած կամուրջ՝ աւելի լաւ ապագայի եւ փոխըմբռնման համար:

Մաշալեան շնորհակալութիւն յայտնեց նաեւ թուրք լուսանկարիչ Իզգէթ Զերիպարի, որ անմահացուցած է Ս. Խաչ եկեղեցւոյ պատկերները:

Նշենք, որ Ս. Խաչ եկեղեցին, ֆինանսաւորութեամբ Թուրքիոյ կառավարութեան, վերականգնած էր 2010 թուականին եւ բացուած էր թանգարանի կարգավիճակով: Եկեղեցւոյ վերանորոգումէն ետք արտօնուած է հայ համայնքին տարին մէկ անգամ այնտեղ պատարագ մատուցելու:

ՀԱՅ ՄԵԱԿՈՅԹԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒՄԸ ԶԵՌՆԱՐԿ «ՆՈՐ ՏԱՂԱՆԴՆԵՐ»-ՈՒ ՅԱՅՏՆԱԲԵՐՈՒՄՈՎ

27 հոկտեմբերին Էսսինոյի Սրբոց Նահատակաց Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցւոյ «Աւետիսեան» սրահին մէջ նշուեցաւ Հայ մշակոյթի օրը:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Մարալ Փոլատեան, որ վեր առնելով Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսի 2019 տարեշրջանը «Հայ մամուլի տարի» հռչակումը՝ յայտնեց, որ ազգերը կը գոյատեւեն գիր ու դպրութեամբ, մշակոյթով եւ արարման տենդով այնպէս, ինչպէս սփիւռքի այս ափերուն իբրեւ հայութիւն կը յարատեւենք՝ կառչած մնալով հայ մամուլին, վարժարաններուն, եկեղեցիներուն եւ մեր ազգային ինքնութիւնը պահպանող համայնքային կենսակերպին:

Գեղարուեստական բաժինով իրենց մասնակցութիւնը բերին «Նոր տաղանդներ» Արփի Այնթապեան, Վարդան Գազանճեան, Լիլիթ Սարգիսեան, Մերի Միւսսեան, Ալեքսանդրա եւ Լիլիա Եարալեան, Գառնիկ Առուստամեան, Լիանա եւ Կարօ Այրումեան, Կրէն Գելօշանեան, Սիւզի Պարոտյեան եւ Անի Սարգիսեան:

Օրուան բանախօսն էր «Ասպարեզ» օրաթերթի խմբագիր Արման Պաղտոյեան, որ իր խօսքին մէջ վեր առաւ հայ իրականութեան մէջ մամուլին վերապահած դերակատարութիւնը եւ շեշտեց «Ասպարեզ» օրաթերթին համահայկական բնոյթը, որ իբրեւ Ամերիկայի մէջ լոյս տեսնող միակ օրաթերթը լայն տեղ կու տայ համայնքին մէջ գործող գրեթէ բոլոր միութիւններուն, տարբեր թեմական եկեղեցիներուն, յարանուանութիւններուն կամ կրթական հաստատութիւններուն: Պաղտոյեան յայտնեց, որ հայ մամուլը կոչուած է ծառայելու կրկնակի պատասխանատուութեամբ՝ թէ՛ այսօր իր ծառայած հանրութեան հանդէպ, թէ՛ միաժամանակ, վաղուան՝ գալիք սերունդներուն հանդէպ, աւելցնելով, որ իր քաղաքական, ընկերային ու տնտեսական իրաւունքներուն գիտակից իրազեկ հասարակութեան մը ստեղծումը դեռ մեծ մարտահրաւէր մըն է հայ մամուլին համար, որովհետեւ այսօրուան համացանցային եւ այլ լրատուամիջոցներու տեղեկատուութեան մէջ յաճախ բաւարարական կարողանքին իջնող, ապակողմնորոշող կամ նեղ հատաւածական շահերու խնկարկող տեղեկատուութեան ու հրապարակագրութեան յորձանքը այս օրերուն մեր ժողովուրդին մէջ հաւաքական շահի գիտակցութիւնը խամրեցնելու, անոր պայծառատեսութիւնը մթազնելու նպատակին կը ծառայեն: Ան հաստատեց, որ այս յոր-

ծանքէն հեռու մնալու պատասխանատու յանձնառութեամբ հանդէս կու գայ «Ասպարեզ»-ը, շեշտելով, որ հաւաստի էն առարկայական տեղեկատուութեամբ միայն, այլ մանաւանդ ազգային հարաբերական շահի հետամուտ ըլլալու Նախանձախնդրութեամբ միայն մեր մամուլը իր գաղափարական ու պատասխանատու խօսքը կը հասցնէ մեր ժողովուրդին: Պաղտոյեան ըսաւ, որ ժողովուրդէն ծնած ու ժողովուրդին ծառայող Դաշնակցութեան մամուլը ունի ներգործօն դերակատարութիւն՝ զինելու ժողովուրդը հաւաստի տեղեկատուութեամբ, քաղաքական ու գաղափարական իր խօսքով բարձրացնելու անոր գիտակցական մակարդակը, զայն վերածելու համար ազգային քաղաքական ներուժի:

Ակնարկելով Մշակոյթի ամսուան առիթով նաեւ տեղի ունեցող տոյն հանդիսութեան, Պաղտոյեան ըսաւ, որ «Ասպարեզ»-ը սպասարկուն է նաեւ մեր մամուլին, որովհետեւ կը հաւատայ, որ մեր ժողովուրդին ներուժը աւելի հմուտ ու հզօր է, երբ ժողովուրդը ազգային իր նկարագիրի, ազգային արժեքներու գիտակցութիւնը ունի եւ մեկնելով այն համոզումէն, որ մամուլը պատմագրութեան առաջին սեւագրութիւնը կը համարուի, բանախօսը շեշտեց մամուլին յանձնառութիւնը գալիք սերունդներուն համար:

Աւարտին Ղեւոնդ քնիյ. Գիրագեան արտասանեց իր սրտի խօսքը եւ աղօթքով փակեց երեկոյթը:

ԿԻՊՐՈՍ

«ՏԱՐՈՒՄՆ ԴԻՄԱՆԱԳԵՏՆԵՐ»-ՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

30 հոկտեմբերին, Կիպրոսի մէջ Եգիպտոսի դեսպան Մայ Մահա Մոհամետ Խալիլ եւ Աթէնքի մէջ հաստատուած Զանաւայի դեսպան Մարք Ալէն Կիպրոսի մէջ արտաքին գործոց Նախարարութեան կեդրոնատեղիին մէջ ընտրուեցան «Տարուան դիւանագետներ»՝ Կիպրոսի եւ արտասահմանի Առեւտրաարդիւնաբերութեան պալատին կողմէ:

Որպէս Կիպրոսի մէջ բնակող դեսպան՝ մրցանակը ստացաւ Մայ Մահա Մոհամետ Խալիլը, որ պաշտօնի նշանակուած էր Նոյեմբեր 2017-ին, իսկ Կիպրոսէն դուրս Աթէնք բնակող Յունաստանի եւ Կիպրոսի մէջ որպէս դեսպան՝ Մարք Ալէնը, որ պաշտօնի նշանակուած էր հոկտեմբեր 2018-ին:

Անդրադառնալով օրուան ձեռնարկին եւ ընդհանրապէս աշխարհի տնտեսական իրավիճակին՝ Կիպրոսի արտաքին գործոց Նախարար Նիկոս Խրիստոտուլիտիսը ըսաւ, որ տնտեսական դիւանագիտութիւնը անփոխարինելի է, եւ Նախարարութիւնը այդ մէկը դարձուցած է իր առաջնահերթութիւններէն մին, յատկապէս նկատի ունենալով անոր ազդեցութիւնը աշխարհի ամբողջութեամբ եւ տիրոջին մէջ:

Յայտնեց, որ Նիկոսիոյ մէջ Եգիպտոսի դեսպանատունը միակ ներկայացուցչութիւնն է Կիպրոսի մէջ, իսկ Կիպրոսն ալ իր կարգին դեսպանութիւն ունի Գահիրէի մէջ: Առաւել եւս Եգիպտոսի դեսպանատունը Կիպրոսի 140 արտասահմանեան ներկայացուցչութիւններէն է, իսկ Նիկոսիոյ մէջ՝

օտար երկիրներու ներկայացուցչութիւններէն մէկը:

31 հոկտեմբերին թեմի կաթողիկոսական փոխանորդ Կորնէս արք. Տողրամաճեան անմիջական հեռաձայնային կապ հաստատեց Խալիլի հետ, «Տարուան Դիւանագետներ» ընտրութեան առիթով շնորհաւորեց զինք ու կրօնական դասուն եւ կիպրահայութեան անունով բարեմաղթութիւններ յայտնեց, օր մըն ալ Նախարարի պաշտօնի հասնելու մաղթանքով: Խօսակցութիւնը նաեւ առիթ եղաւ, որ անգամ մը եւս դեսպանը հիացումով անդրադառնայ Եգիպտահայութեան դարերու երկար պատմութեան, մանաւանդ հայրենիքին հանդէպ անոնց կատարած ներդրումներուն եւ բերած նպաստին՝ որպէս օրինակելի քաղաքացիներ: Խալիլ շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն յայտնեց սրբազանին իր կատարած բարեմաղթութիւններուն համար:

ԵՐՈՒՍԱՂԵՍ

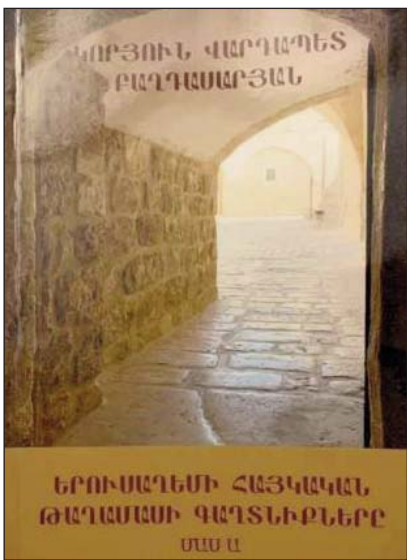
ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՎ «ԵՐՈՒՍԱՂԵՍԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԱՂԱՄԱՍԻ ԳԱՐՏՆԻՔՆԵՐԸ» ԽՈՐԱԳԻՐՈՎ ԳԻՐԸ

Վերջերս յոյս տեսաւ Երուսաղէմի Հայոց պատրիարքարանի դիւանապետ Կորին վրդ. Պաղտասարեանի առաջին՝ «Երուսաղէմի հայկական թաղամասի գաղտնիքները» խորագիրով գիրքը, որ կը ներառէ հետաքրքրական եւ ուշագրաւ պատմութիւններ՝ Նուիրուած հայկական Երուսաղէմին եւ տեղւոյն հայերու հետքերուն:

Անդրադառնալով գիրքին պատմութեան՝ Կորին վրդ. Պաղտասարեան յայտնեց, որ շուրջ 17 դարեր Հայ եկեղեցին յատկապէս Երուսաղէմի եւ միւս կարեւոր քաղաքներուն մէջ ներկայ եղած է եւ իրականացուցած՝ կարեւոր առաքելութիւն: Գիրքը Նախ Կ'անդրադառնայ այդ առաքելութեան: Երկար դարերու ընթացքին Հայ եկեղեցին Էջմիածինի մէջ ստեղծած է պատմամշակութային եւ հոգեւոր հարուստ ժառանգութիւն, որոնք յաւուր պատշաճի չեն ներկայացուած:

Դիւանապետը փորձած է այս գիրքով անդրադառնալ հայկական այդ ժառանգութեան՝ զայն հասանելի դարձնելով հայերուն եւ օտարներուն:

Նշենք, որ գիրքը պիտի թարգմանուի անգլերէնի եւ եբրայերէնի: Կը Նախատեսուի յառաջիկայ տարի երկրորդ եւ երրորդ հատորներուն հրատարակութիւնը, որ պիտի ներառէ 60 պատմութիւններ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՄՊԱՆԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ԵՐՈՒՍԱՂԵՍԻ ՀԱՅՈՑ ԴԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

4 Նոյեմբերին Երուսաղէմի հայոց պատրիարքարանը այցելեց Հայաստանի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Արմէն Սմբատեանին, որ հանդիպում ունեցաւ Երուսաղէմի պատրիարք Նուիրան արք. Մանուկեանին հետ:

Հանդիպման ընթացքին քննարկուեցան դեսպանատան եւ պատրիարքութեան միջեւ համագործակցութեան վերաբերող հարցեր:

ՈՐՈՐԿՈՒԵՅ

ՄՈՆԹԵՎԻՏԵՆՈՅԻ ՀՕՄ-Ի «ՈՒՐԻՆԱ» ՄԱՍՆԱԾԻՂԻ 85-ԱՄԵԱԿ

Վերջերս «Լոս թիլոս»-ի մէջ նշուեցաւ ՀՕՄ-ի «Ուրիւն» մասնաճիւղին 85-ամեակը: Մասնաճիւղի ատենապետ Պեթթիա Պատանեանը բարի գալուստ մաղթելէ ետք ներկաներուն, հրաւիրեց ՀՕՄ-ի փոխատենապետ Տիանա Պոյաճեանը, ապա Հարաւային Ամերիկայի ՀՕՄ-ի Շրջանային վարչութեան ատենապետ Կրասիելա Գեորգեանը՝ արտասանելու իրենց խօսքերը:

Ուրուկուլեյի հայոց թեմի առաջնորդ Յակոբ արք. Գլընճեան իր խօսքին մէջ յիշեց իր մանկութեան օրերուն եւ ծննդավայր գիւղի Զեսապի մէջ ՀՕՄ-ի ծաւալած գործունեութիւնը, որ կը շարունակուի մինչեւ այսօր:

Գեղարուեստական բաժինով ժողովըրդական եւ ազգային երգերով ելոյթ ունեցաւ թեմոր Յակոբ Պոյաճեանը՝ ընկերակցութեամբ՝ Սարո Դանիէլեանի (տուտուկ), խմբավար Ալվարօ Յակոբեանի (դաշնակ), Նժդէ Պոյաճեանի (ջամնաչա), Էտեկար Աթաբեանի եւ Րաֆֆի Կիւլեանի

(տիոյ): Ժողովողական պարերով իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ Համազգայինի «Շիրազ» պարախումբը, գեղարուեստական ղեկավար եւ պարուստյոյ՝ Վահրամ Համբարձումեան: Աւարտին, տեղի ունեցաւ ՀՕՄ-ի այս տարուան կրթաթոշակի յանձնում՝ շրջանի երկու ուսանողներու՝ Հայրենիք Սանդորեանի եւ Կապրիէլ Պարսամեանի, նաեւ մեծաբունեցան 80 տարիէ ի վեր մեծ վաստակ ունեցող երեք ՀՕՄ-ուիկներ:

ՊԱՏՐԱՍԵՆՑ՝ ՄԱՐԱԼ ՄԻՍԵԱՆ

ՏԵՍԱԿԷՏ

ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐՇՆՉԵԼ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

Այս օրը կը սպասուէր Լիբանանի մէջ: Անսխալընթաց եւ անսախաղեպ օրերու ականատես ելը դառնան լիբանանցիները: Դամայնքաւիկ, դաւանաքային, կուսակցական պատկանելիութիւններէ վեր եւ հեռու, ժողովուրդը խելագարած՝ «Բաւարար է» պոռթկաց իշխանութիւններուն դէմ:

Փոտճութեան, կաշռակերութեան ու նեխածութեան խորիրոգանիշ դարձած է Լիբանանի վերնախաւը: Իւրաքանչիւր քաղաքական հոսանք, համայնք, երկրին գանձէն օգտուելու աղբիւր մը ստեղծած է ժողովուրդին հաշուոյն: Մասնկացած է պետական գանձարկը:

Դամբերութեան բաժակը յորդեցաւ՝ «Ուացափ»-ին վրայ՝ նոր տուրքերու յանելումով: Սակայն ժողովուրդին համբերութեան բաժակը արդէն յորդած էր: Բարոյապէս եւ նիւթապէս սնանկացած, միջազգային կառոյցներու առջեւ իր վարկն ու հեղինակութիւնը կորսնցուցած պէտութիւնը օրապահիկով համեստ կեանք մը ապրող ժողովուրդին գրպանէ կը փորձէ գոյացնել իր պարտքերը:

Ահաւասիկ Լիբանանի քաղաքացիական ըմբոստութեան իսկական պատճառը: Եւ ի՞նչ հեգնանք, երբ ժողովրդային պոռթկումին ի տես, քաղաքական վերնախաւը կը չքմեղանայ, կարծէր ինք ջլլար երկիրը այս ողորմելի կացութեան հասցնողը:

Ստեղծուած կացութիւնը երկիրը դէպի անդունդ խրելէ բացի, կը վկայէ, որ երկրին ղեկավարները բնաւ անկեղծ չեն եղած զիրենք ընտրողներուն տուած խոստումներուն մէջ: Աւարի առջեւ եղբայրներ կը դառնան երէկի ոսոխն ու թշնամին, անխնայ կը յօշոտն պետութիւնը եւ իրենց մոլուցքին մէջ ահարկու, չեն տեսներ թէ Լիբանանի հիմքը կը քանդուի:

Ժողովուրդը որո՞ն կ'ուղղէ խօսքը, երբ լիբանանեան օրը նոր, իրեն հետ կը բերէ գայթակրութիւն մը նոր...: Երկիրը փլուզումի վտանգին առջեւ կը գտնուի: Այս բոլորէն ետք կ'անկկալուի, որ երիտասարդութիւնը չլքէ Լիբանանը: Ինչպիսի՞ տեսիլքով պիտի կերտենք Լիբանանը, ստախոստեամբ, թե՛ խարդախութեամբ, հանրային գանձերը մսխելով, թե՛ չարաշահումներով: Ինչո՞ւ զարմանալ, երբ երիտասարդութիւնը կը գաղթէ օտար ափեր...:

Պահը անյարմար է համայնքային շահ, հաւաքական արժանապատուութիւն կամ վիրաւոր ինքնասիրութիւն դրամանելու: Ընդհակառակը՝ համայնքային շահերը ճիշդ հակառակը կը թելադրեն... Եթէ անելի շրջահայեաց եւ հեռատես ըլլանք:

Օրուան միակ հրատապ հարցը Լիբանանի փրկութիւնն է: Այս մասին անհրաժեշտ է խորհիլ եւ գործել լույ: Տարբեր չի կրնար ըլլալ իւրաքանչիւր անկեղծ լիբանանցիի մօտեցումը սա ճգնաժամային պահերուն:

Ամէն բանէ առաջ անհրաժեշտ է վստահութիւն ներշնչել ժողովուրդին մէջ: Այս մէկը իշխանութեան ամենաբարձր դիրքերէ միջեւ եւ տնոր «ամենաիմաստ ծառայողը»: Պետական բոլոր հաստատութիւնները պարտաւոր են բարեկարգչական քայլերով համեստ քաղաքացիին սիրտը «գրաւել»: Անհրաժեշտ է ձեռքազատիլ ամբողջավարտական մաս խօսքերէն եւ ապաւինիլ պետութեան ելեմնական հաստատութիւններուն բարեկարգչական քայլերուն: Այստեղ մեծ դեր վերապահուած է Լիբանանի կեդրոնական դրամատան եւ անոր կից գործող ելեմնական վերահսկիչ մարմիններուն: Անոնց վստահութեամբ ներշնչուած ժողովուրդը պիտի անտեսէ լսուող տարածայնութիւնները, որոնք շատ յաճախ միտումնաւոր եւ վտանգաւոր անդունդներու մէջ կրնան խրել երկիրը: Այս առիթով պարտք կը զգամ ոգեւորելու քաղաքացիները.

Մի՛ մտահոգուիք դրամատուներուն մէջ ձեր դրած գումարներուն ճակատագիրով, անոնց վիճակը ապահով է, ոչինչ կը սպանալ ձեր գումարներուն: Մի՛ ապաւինիք անձանօթ եւ հասցեն անորոշ աղբիւրներու հաղորդած տեղեկութիւններուն՝ կեղծ լրատուութեան, որոնք պարզապէս խուճապի կը մատնեն քաղաքացիին:

Լիբանան, 1948-էն ի վեր սկսած է կիրարկել ազատ փոխանակման դրութիւնը, ապրած է բազմաթիւ տագնապներ, բոլորած է բազմաթիւ դժուարութիւններ: Վստա՛ի եղէք, Լիբանան պիտի շրջանցէ այս ծանր օրերը շնորհիւ ելեմնական եւ դրամատնային մարգերուն մէջ ծառայող իր տաղանդաւոր մասնագետներուն: Անոնք երաշխիք են Կեդրոնական դրամատան եւ դրամատնային դրութեան պահպանութեան:

Շուրջ վաթսուն տարի եւ անելի ծառայած եմ Լիբանանի Կեդրոնական դրամատան եւ դրամատնային համակարգին մէջ: Վստա՛ի եմ իմ համոզումներուն:

Լիբանանեան դրամատուներու մէջ գումար պահ դրած քաղաքացիները պէտք է ինքնավստահ ըլլան իրենց գումարներուն ճակատագիրով, որովհետեւ լիբանանեան դրամատուները շատ անելի վստահելի են, քան շատ մը այլ երկիրներու դրամատուներ, որոնք կը սնանկանան: Գալով լիբանանեան դրամանիշին շուրջ ստեղծուած տարածայնութիւններուն, անիկա հետեանք է դրամատուներու միջեւ գործակցութեան բացակայութեան եւ կամ աշխատանքներու համադրութեան: Միւս կողմէ, կը պահանջւմ, որ դրամատան շրջանառութիւնը տուարիի փոխարէն կատարուի լիբանանեան դրամանիշով:

Կայ նաեւ այն, որ իշխանութիւններէն, Կեդրոնական դրամատուներէ կը պահանջուի լուծումներ գտնել առկա պարտքերուն, փնտռել նոր շուկաներ, չափաւիճիլ պարտքերուն եւ վարկերուն, որոնք կրնան բազմապատկել պետութեան նիւթական բեռը: Ընդհակառակը՝ խուսափիլ նոր տուրքերէ, որոնք արիւնքաւ կ'ընեն համեստ աշխատավարձով ապրող ժողովուրդը: Եւ այս առիթով կ'արժէ անգամ մը եւս շեշտել՝ դադորեցնել տեղի եւ անտեղի բոլոր մսխումները, չարաշահումները, իւրացումներն ու յափշտակութիւնները, հետապնդել փտածութեան խորիրոգանիշները, պատժել զանոնք, որպէսզի ժողովուրդին մօտ վերականգնի իշխանութիւններուն հանդէպ կորուսած վստահութիւնը, պետութեան գանձին վերադարձնել յափշտակուած գումարները:

Մէկ բան յստակ պարտի ըլլալ Լիբանանի վերնախաւին՝ ժողովուրդային ապստամբութիւնը խորքին մէջ երկրին տնտեսական սնանկութեան եւ քայքայումին կը տանի:

ՍԿՐՏԻՉ ՊՈԼՏՈՒԹԵԱՆ

«ԱԿՕՍ»-Ի ԱՆԴՐԱԴԱՐՉԸ «ՀՐԱՆԴ ՏԻՆՔ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ՝ ԿԵՍԱՐԻՈՅ ԹԵՄԱՅՈՎ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻՆ, ՈՐԸ ԱՐԳԵԼՈՒԵՑ ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ.

«ԵԹԷ ԽՕՍԷԻՆՔ, ԻՆՉ ԷԻՆՔ ՊԱՏՄԵԼՈՒ»

ԻՆՉՊԷՍ Ե ԿԱՆԻՈՒՄԵԼ ԱՍՏԱՆՁԻ ԿՈՏՈՐԱԾԻ ՏԱՐԱԾՈՐԱԸ ԿԵՍԱՐԻԱՅՈՒՄ

Դոկ. Իհասն Սետտար Զայնարը ելոյթ էր ունենալու այն մասին, թէ 1909 թ. Ատանայի կոտորածը ինչպիսի արտացոլում է գտել Կեսարիայում: Նա ասաց. «Ես կարծում եմ, որ գիտածողովի արգելումը նախ Կեսարիոյ կառավարչի կողմից, ապա Պոլսում՝ Շիշլիի թաղապետի կողմից, անելի շատ աղմուկ հանեց, քան բուն գիտածողվը, եթէ տեղի ունենար: Գիտածողովի ժամանակ իմ գեկուցումն էլ նման մի իրավիճակի մասին էր: Պատմելու էի այն մասին, թէ մարտի 31-ին սկսուած Պուսի իրադարձութիւնների, միաժամանակ 1909 թ. Ատանայի դէպքեր անուսով յայտնի կոտորածների՝ Անատոլիայի միւս բնակավայրերում տարածման մէջ վարչական ղեկավարութիւնը ինչպիսի՞ դեր է ունեցել: Անգարայի վիպայերին կից Կեսարիոյ սանճաքում նահանգապետ Թեւֆիք պէյի եւ կառավարիչ ճեմալ պէյի նամակագրութեան արդիւնքում համայնքների միջեւ բռնութիւն չի սկսուել անհիմն խօսակցութիւնների պատճառով, դրանք խոչընդոտել են «հայերի կողմից մուսուլմանների վրայ յարձակման մասին կեղծ նախագզովաշցումները», ինչն էլ իր հերթին խոչընդոտ է հանդիսացել, որ բախումները այնտեղ կոտորածի չվերածուէն:

Անգարայի քաղաքապետը Կեսարիայում գտնուող վարչական կառավարիչներին ինչ-որ կերպ ուղղորդել է եւ Անգարայի նահանգի սահմանների մէջ բռնութեան մթնոլորտի խորացում թոյլ չի տուել: Այք չի փակել բնակչութեան զինման վրայ եւ խոչընդոտել է դա: Ես գիտածողովի ժամանակ պատմելու էի նահանգապետ Թեւֆիք պէյի տեսանկիւնից իրադարձութիւնների գարգացման մասին, ինչպէս նաեւ այն մասին, թէ նա ինչպէ՛ս է պետական պաշտօնեայի հասունութիւն ցուցաբերել նահանգ ղեկավարելու ժամանակ եւ թոյլ չի տուել, որ վարչական ղեկավարութիւնը համայնքների միջեւ խնդիրներ յարուցի»:

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿՈՏՈՐԱԾՆԵՐԸ ԵՒ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ ԾԵՍԱԼ ՊԵՅԸ

Դասափսո Օստեր Ուշարը ելոյթ էր ունենալու «Կիլիկիայի կոտորածների ժամանակ Կեսարիայում ցեղային յարաբերութիւնները» թեմայով: Ուշարն ասաց. «Ծրագրում էի հակկրճ ներկայացնել մուսուլմաններ-հայեր յարաբերութիւնների մասին՝ Նախագահական օսմանեան արխիւում եղած նամակագրութիւնները: Այդ նամակագրութիւնների մէջ կ'առանձնացնէի այդ ժամանակուայ Կեսարիոյ կառավարիչ ճեմալ (Թեշմիր) պէյի վերաբերեալ որոշ փաստաթղթեր:

Տուեալ ժամանակահատուածում Կեսարիայում երեք շարժում է եղել: Երեքի ժամանակ էլ Կեսարիոյ կառավարիչները գանգուածային յարձակումներ են նեթարկուել: Առաջին շարժումը յայտնի է դարի վերջին Անատոլիայի տարբեր վայրերում տեղի ունեցած եւ Ալտուրի Դամիտ Երկրորդի բռնապետութեան խորհրդանիշների վրայ յարձակումներով: Այդ շարժման վերջում կառավարիչ Արիֆի պէյը սրտի կաթուած ստացաւ եւ մահացաւ: Երկրորդ գանգուածային շարժումը 1909 թ. յունուարին նոր կառավարիչ ճեմալ պէյի դէմ մուսուլման գանգաւածների կողմից իրականացուած յարձակումն էր: Այդ յարձակման պատճառաբանութիւնն այն էր, որ ճեմալ պէյը հայերի նկատմամբ «շատ ներողամիտ» էր եւ ազատ ժամանակը նրանց հետ էր անցկացնում «անյարմար» ձեւով: Այդ յարձակման ժամանակ հայերը կոտորածի փորձից իրենց թաղամասերում փակուեցին: Ճեմալ պէյը յարձակման ժամանակ չի վստատել, սակայն յարձակումն իրականացրած ռժուգործների նկատմամբ նախազգուշական միջոցառումներ չի կարողացել ձեռնարկել: Երրորդ շարժումը 1909 թ. տեղի է ունեցել ապրիլին՝ Կիլիկիոյ կամ Ատանայի կոտորածից անմիջապէս յետոյ: Մուսուլման գանգաւածները պնդել են, թէ հայերն իրենց վրայ յարձակում են իրականացնելու եւ ճեմալ պէյն էլ նրանց հետ համագործակցութեան մէջ է, ապա փորձել են յարձակուել գօրանցիք եւ ճեմալ պէյի վրայ: Այդ շարժման ընթացքում էլ կոտորածի վախից հայերը կրկին փակուեցին հայկական թաղամասերում:

Ճեմալ պէյը դիւանակալութեան այնպիսի ներկայացուցիչ էր, որն այդ շարժումների ժամանակ հայկական համայնքի կոտորածը խոչընդոտելու համար անհրաժեշտ միջոցառումներ է ձեռնարկել: Այլ վերաբերումները հետագայ տարիներին էլ էր շարունակուելու: Նա 1915 թ. հայերի ոչնչացման քաղաքականութեան դէմ դուրս գալու համար ազատուել է հարբերդի նահանգապետի պաշտօնից:

Թեմաական շարժմանը դէմ դուրս եկած ճեմալ պէյը մի հարցազրոյցի ժամանակ ուշ հարիւր հազար օսմանեան հայի սպանութեան մասին է խօսել, ինչի պատճառով հակառակորդները նրան կոչել են «Արթին ճեմալ»:

Չնայած այդ ամէնին՝ ներկայացնելու էի նաեւ Կեսարիայում ճեմալ պէյի պաշտօնավարման սկզբնական շրջանում հայերի մասին ասելուսէ տարածելու, զինուելու, չափից դուրս ազգայնական խորիրոգանիշեր ցուցադրելու վերաբերեալ լուրջ մեղադրանքներ ներառող նամակագրութիւններ: Օրինակ էի բերելու հարբերում, Այնթապում եւ Ատանայում գտնուող ամերիկեան միսիոնարների մեղադրական նամակագրութիւներից եւ պնդելու էի, որ 1908 թ. յեղաշրջման սկզբում առօրեայ կեանքում երեսն եկած որոշ հայկական ենթակայական երեսույթներ նշան էին, որ կարող էին խորապէս ցնցել անգամ հայերի հիմնական իրաւունքներին եւ նոր վարչակարգի բերած արժեքներին ազնուօրէն կապուած անհատներին: Բացի այդ՝ Կիլիկիոյ կոտորածներից յետոյ առաջացած հակազդեցութիւնը կարող եմ ասել, որ երբեք էլ չի հիմնաւորուել, ընդհակառակը, կոտորածն իրականացրած ռժուգործների այդ գործողութիւններն օգտաբերօժյու էին սեփական սարսափելի արարքներն օրինականացնելու համար:

ԽՈՏԱ ԵՈՐԿԱՔԻ ՏԱՆՏԻՆԻՆ ԵՒ ԶԱՐԱՄԱՆՆԵՐԻ ԿԱՐԾՐԱՏԻՊԸ

Դասափսո Շահնազ Շիշմանօղլու Շիշէքը ելոյթ էր ունենալու «Օսմանեան հեռուստապատմադին Կեսարիոյ մի թանկիչ. Սերսէմ Խոճա Եորթակի Տանտինի» վերնագրի ներքոյ: Շիմշէքն ասաց. «1923 թ. յոյն-թուրքական բնակչութեան փոխանակումից առաջ քարամալքներ անուսով յայտնի թուրքափսօ անատոլիացի ուղղափառ քրիստոնեաների համար Կեսարիան էլ կարեւոր կենտրոն է եղել: Թուրքերէն եւ յունարէն որոշ գրական գործերում կարող ենք հանդիպել, որ կենտացուն նկարագրում են անկիւնը, անքաղաքավարի, կոպիտ եւ այլ յատկութիւնները, որոնք անհիմն կերպով վերագրուել են Անատոլիայում ապրած քրիստոնեաներին, պատմական եւ ընկերային որոշ պատճառներով: Եսարի «Պատմիկ հարցք» վեպում անկալ եւ գրեթէ բնաւորութեան այդ բոլոր գծերը, այն հետաքրքիր Նիւթ «ժպտա» «շախաղ», սակայն միեւնոյն ժամանակ յաջողակ քրիստոնեայ կենտրացի արիեստոկրների եւ առեւտրականների մասին: Ենթադրում է, որ հետագայ տարիներին, յայտնի պատճառներով, քարամալքու կերպարը թուրքացուել է: Թուրքացուած կերպարի ամենայայտնի օրինակը Թուրքիայի հեռուստատեսութեան պատմութեան մէջ ամենաերկար՝ «Սկետսերները» (Kaynana) (1974) ֆիլմաշարում է, որտեղ Կեսարիոյ բնակիչներ են գործարար Ներոի Զանթարը եւ վերջինիս կինը՝ Ներիյէ Զանթարը:

Այդ ֆիլմաշարի դիպաշարի հիմքում ընկած են Դալտուն Թաների «Թեթեւամիտ ամուսինը եւ խորամանկ կինը» (1969) թատերական ներկայացումը եւ Սոլիերի «Ճորճ Տանտինը» (1668) երգիծական ներկայացման 3 տարբեր (Նախանձ Զերիֆը, Եորկաքի Տանտինի կերպարը ֆիլմաշարում՝ Ամմետ Վեֆիք փաշա) բեմադրութիւնները: Ներկայացման գերադրուեստական կերպարներն են՝ Ամմեթ Վեֆիք փաշան, Թոմաս Ֆատուլիեճիյեանը, Ամմետ Ֆեհիմը, Դրանուշը, Դոլաքը, Սաթենիկը, Քիւլիշը Իսմայիլը. Կիթիմեա Չակաբեանը եւ օսմանեան թատրոնի մէջ մեծ ներդրում ունեցած պատմական այլ անձինք: Սոլիերի ներկա-

յացման նման՝ ֆիլմաշարում էլ հիմնական բախումը տեղի է ունենում բարձր դասի աղքկայ հետ ամուսնացած գիւղացի Ճորճ Տանտինի կնոջ ընտանիքի միջեւ, որը մշտապէս ստորացնում է Տանտինին, եւ չնայած կնոջ դաւաճանութեանը՝ մշտապէս Տանտինն է սխալ դուրս գալիս: Ամմեթ Վեֆիքը փաշան ֆրանսացի ազնուականութեան եւ գիւղացիների միջեւ բախումը համապատասխանեցրել է օսմանցի յոյն համայնքին եւ «անկիրթ» քարամանների եւ ֆենեքցի յոյների հետ մի համեմատութեան է վերածել այն: Միւս կողմից՝ Դալտուն Թաների թատերական ներկայացման մէջ պատմական կերպարների խօսքերով կազմած դատողութիւնն այն էր, որ ֆենեքցի յոյները եւ Անատոլիայի քրիստոնեայ գիւղերի բնակիչները բաւականաչափ «մեզկից» եւ «տեղացի» չէին: Թատերական ներկայացման 3-րդ մասին ժամանակ, չնայած հայ դեռասանների երեւելիութեանը, Ճորճ Տանտինի խաղը «իտեալական բեմադրութեան» օրինակ է համարուել եւ ամբողջովին «մուսուլմաններից» եւ «տեղացիներից» կազմուած յանկարծաբանութեան վերածուել: Նման մի քննարկում օրակարգ է եկել դեռեւս ֆիլմաշարից 5 տարի առաջ՝ 1964 թ. բեմադրուած «Թեշաւըր Ալիի տեսքանը» ներկայացման մէջ: Անգարայի Ալքընտաղցի քիւրտ ճեմալին թուրքացնելիս նրան դարձնում են Թեշանցի Ալի: Ի վերջոյ ֆիլմաշարը կարող ենք **մեթաֆոր** համարել, որտեղ Կեսարիոյ բնակիչները՝ Եորկաքի Տանտինիները, վերածում են Դիմեթիս արղաների:

ԿԻԼՊԵԼԿԵԱՆՆԵՐԻ ՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԸ

Գիտնական ճաֆեր Սարըքչայան ելոյթ էր ունենալու «Կեսարիոյ բնակիչ հայ առեւտրական ընտանիքի պատմութիւն. Կիլպէկէնեաններ» թեմայով: Նա ասաց. «Իմ ելոյթի ժամանակ պատմելու էի, թէ երբ են հանդիպել Կիլպէկէնաններին, եւ թէ ինչո՞ւ է այս ընտանիքն ինձ հետաքրքրել»: «Պարոն ինկզ տոկոս» մակնունով յայտնի՝ միջազգային նաւթարդինաբերութեան առաջացման եւ զարգացման մէջ կարեւոր դեր խաղացած Գալուստ Սարգիս Կիլպէկէնեանը ծնուել է 1869 թ. Պուսում, իսկ 1955 թ. յուլիսին մահացել Լիզպոլսում:

Լաւ՛, իսկ ինչո՞ւ Կիլպէկէնան հիմնադրում տեղծուեց Լիզպոլսում: Իմ ելոյթի ժամանակ, որը պատրաստելիս օգտագործել եմ Կիլպէկէնանների հարուստ լուսանկարչական ալպոմները, տեղեկութիւններ էի տրամադրելու Գալուստ Կիլպէկէնան հիմնադրաւի, թանգարանի եւ Երուսաղէմի հայկական պատրիարքարանում գտնուող Գալուստ Կիլպէկէնան գրադարանի մասին:

Պարզաբանելու էի, թէ Կիլպէկէնանների հետ կապուած յուշերում, յիշողութիւններում, կենսագրութեան, ինքնակենսագրութեան մէջ եւ այլ աղբիւրներում ինչո՞ւ գրեթէ տեղեկութիւններ չկան այն մասին, որ Կիլպէկէնանները արմատներով Կեսարիոյ կեդրոնից՝ Թալասից են եղել, մանրամասն տեղեկութիւններ էի տալու 1915 թ. առաջ եւ յետոյ Թալատում հայերի կեանքի վերաբերեալ, որից յետոյ պատմելու էի Կեսարիոյ եւ հարբերդի շրջակայքում Կիլպէկէնանների ունեցած համայնքային, մշակութային եւ տնտեսական կարեւոր դերի մասին: Խօսելու էր 1935 թ. նրա, առանց Թուրքիայի Դանապետութեան թոյլտուութեան, Անգլիոյ քաղաքացի դառնալու պատճառների, ապա նրա որդու՝ Նուպարի վերստին Թուրքիայի քաղաքացի դառնալու ցանկութեան մասին: Ներկայացնելու էի Երոզպայում գտնուող թուրք դիւանագետների հետ նրա մօտ յարաբերութիւնների մասին վկաների պատածները, թէւ նրա ընտանիքը խզել էր Թուրքիոյ հետ յարաբերութիւնները: Տեսնելու էինք, թէ ինչերի կը հանդիպէք, եթէ Գալուստ Կիլպէկէնանի ինքնութեան, այսինքն՝ Կեսարիայից լինելու մասին հետքերը որոնենք թուրքական մամուլում»:

1915 թ. ՅԵՏՈՅ ՅՈՐԴԱՆԱՆՈՒ ՄԱՍՏԵՑ ՉՈՍԱԶԵՏ

ԴԱՅՏԵՐ ԵՒ ՆՐԱՆՔ ՊԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Գիտածողովի համար ելոյթ պատրաստած, սակայն արգելքի պատճառով գեկուցմամբ հանդէս չեկած Աննա

ՄԵՐ ԱՌՕՐԵԱՆ ԴԻՐԱՑՆՈՂ ՀՆԱՐՔՆԵՐ
ԿԱՍԻԱՅԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ
ՀԵՏԱՔՐԵՐԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿՆԵՐ

Կասիան կը դարմանէ սրտխառնուքը եւ կը դիրացնէ մարսողութիւնը: Այսպէս, 250 մլ եռացած ջուրի մէջ թրմել կասիայի փայտիկ մը եւ ապա խմել: Այս տաք խմիչքը կ'օգնէ ոչ միայն մարսողութեան, այլեւ յստակօրէն կը թեթեւցնէ սրտխառնուքը:

Կը չեզոքացնէ գորգին անախորժ հոտը: Եթէ գորգը, մաշուր ըլլալով հանդերձ, լաւ չի հոտիր, անոր վրայ փոշի կասիա ցանել (չափաւոր), սպասել 5-10 վայրկեան, ապա ելեկտրական փոշեկոլով մաքրել:

Կը հանդարտեցնէ թեթեւ խայթոցները: Պտղունց մը փոշի կասիա եւ կէս թելի դգալ մեղր խառնել եւ քսել խայթոցին վրայ:

Փաստուած է, որ կասիային բոյրը ոչ միայն կը խթանէ յիշողութիւնն ու կեդրոնացումը, այլեւ ինքնաշարժ վարողները կը դարձնէ աւելի ուշադիր եւ նուազ պրկուած:

Կը հեռացնէ մրջիններն ու ցեցերը: Այսպէս, կտորէ ծրարիկներու մէջ կասիայի փայտիկներ լեցնել եւ զետեղել պահարանին դարաններուն վրայ, եւ փոշի կասիա ցանել մրջնոցներուն շուրջ:

Կասիան բնական «միւլթիվիթամին» մըն է. անկկա կը պարունակէ՝ երկաթ, կիր, ֆոսֆոր, ՊԷ1 եւ ՍԷ. կենսանիւթեր: Թելադրելի է ցուրտ եղանակներուն զայն օգտագործել զանազան տաք թելերու մէջ:

Կը դարմանէ ոտքի տունկերն ու մորթային հիւանդութիւնները: Մէկ լիթր ջուրի մէջ եռացնել կասիայի 10 փայտիկներ, սպասել, որ պաղի, ապա ոտքերը 20 վայրկեան մխրձել հեղուկին մէջ: Կրկնել շաբաթը երեք անգամ:

85 ՏԱՐԵԿԱՆ ՍՈՖԻԱ ԼՈՐԵՆԻ
ԵՐԿԱՐԱԿԵՑՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԸ

85 տարեկան իտալացի անուանի դերասանուհին վերջերս տրուած հարցագրոյցի մը ընթացքին պատմած է իր սովորութիւններուն մասին. սովորութիւններ, որոնք կը բացայայտեն իր երկարակեցութեան եւ առողջութեան գաղտնիքները:

Դերասանուհին կը քնանայ ժամը 9:00-ին եւ կ'արթըննայ ժամը 6:00-ին: Անոր սենեակին ջերմաստիճանը 21-ը չ'անցնիր: Իր իսկ խօսքերով, ան կանուխ կ'արթննայ, որպէսզի զգայ բնութեան զարթումը: Բաց պատուհանին առջեւ Լորեն 10 վայրկեան մարզանք կ'ընէ կազդուրուելու համար:

Սոֆիա Լորեն չի ծխեր, ան մորթին թարմութիւնը պահպանելու համար իր ճաշացուցակէն ջնջած է տապկուած ուտելիքները՝ նախապատուութիւնը տալով թարմ պտուղներուն եւ բանջարեղէններուն, որոնք կը զօրացնեն մարմնին դիմադրականութիւնը: Նախափրած պտուղը անասան է, ան մեծ քանակութեամբ անասան կ'ուտէ մարմնին անխրաժեշտ կենսանիւթեր եւ հեղուկ ապահովելու համար:

Դերասանուհին նաեւ կը խուսափի շատ տաք կամ պաղ լոգանքներէն, որպէսզի մորթը պահպանէ թաւշեայ տեսքն ու թարմութիւնը:

ՓՈՐՁ-ՀԱՐՑԱՐԱՆ

ՉԱՐԱԿ-ՄԱՅՐ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Որպէս մայր՝ ինչպէ՞ս կը վարուիք ձեր զաւկին հետ, երբ ան դժուարութիւններ կը դիմագրաւէ կամ ձեր կարծիքին կը դիմէ: Որպէս մայր՝ ինչպէ՞ս կը պատկերացնէք ձեր դերը... Իմանալու համար պատասխանեցէք ստորեւ տրուած 10 հարցումներուն՝ ընտրելով հաւանական երեք պատասխաններէն մէկը, ապա կարդացէք արդիւնքը:

1

■Ձեր զաւակը առանց պատճառի խռոված կ'երեւի: Եւ... Զետեղ կ'առանձնանաք եւ բացատրութիւն կ'ուզէք: Բ.- Կը սպասեք, որ հանդարտի եւ արտայայտուի: Գ.- Ձեր թելերուն մէջ կ'առնէք եւ պատճառը կը հարցնէք:

2

■Ձեր զաւակը ձեզի հետ չ'ապրիր, բայց եւ այնպէ՞ս Եւ... Իր սենեակը եղածին պէս պահած էք: Բ.- Շաբաթական դրութեամբ հետը կը խօսիք: Գ.- Ան տեւաբար ձեր կարծիքին կը դիմէ:

3

■Երբ ձեր զաւակը դժուարութիւն մը ունենայ, Եւ... Անմիջապէս ձեզի կը դիմէ, քանի որ սրտին խօսող լուծումներ կը գտնէք: Բ.- Ձեզի կը դիմէ քանի որ կը հանգըստացնէ զինքը: Գ.- Ձեզի կը դիմէ, քանի որ շնորհիւ ձեզի՝ ամէն բան աւելի յստակ կը տեսնէ:

4

■Ձեր զաւակը դպրոցէն կը կախակայ իր մէկ յանգանքին պատճառով: Եւ... Անմիջապէս դպրոց կը ներկայանաք եւ բացատրութիւն կը պահանջէք: Բ.- Չիմք կը կանչէք եւ իրմէ կ'ուզէք լսել պատճառը: Գ.- Առանց բացատրութիւն պահանջելու՝ անկէ խոստում կ'առնէք, որ ուրիշ անգամ չկրկնէ:

5

■Մինչեւ օրս պահած էք՝ Եւ... Ձեր զաւկին բժշկական տեսրակը: Բ.- Ձեր զաւկին գրած առաջին բանաստեղծութիւնը: Գ.- Ձեր զաւկին կաթի ակռան:

6

■Մայրերու տօնը մտքով կը կապէք՝ Եւ... Փունջ մը ծաղիկի հետ: Բ.- Ընտանեկան հաւաքոյցի հետ: Գ.- Սրտաբոլս մաղդալներու հետ:

7

■Մայր դառնալով՝ սորվեցաք՝ Եւ... Դատել եւ դատուիլ: Բ.- Ինքնամոռաց դառնալ: Գ.- Տկարանալ զաւկին դիմաց:

8

■Ձեր զաւակը քնութեան կը պատրաստուի. Եւ... Ձեր բոլոր գործերը ձգած՝ ըովը կը նստիք: Բ.- Պէտք եղած ցուցմունքները կու տաք եւ հեռուէն կը հսկէք: Գ.- Արդէն նախօրօք պատրաստած էք

անոր աշխատանքի ժամանակացոյցն ու ծրագիրը, իրեն կը մնայ հետեւիլ ձեր ցուցմունքներուն:

9

■Եթէ խաղալիքի մը վերածուէիք, պիտի ուզէիք ըլլալ՝ Եւ... Խոշոր արջուկ մը: Բ.- Լեկոյի խաղ մը: Գ.- Բառախաղ մը:

10

■Յաճախ ձեր զաւակները ձեզ կը մեղադրեն, Եւ... Որ անտեղի կը մտահոգուիք իրենց համար: Բ.- Շատ հարցում կը հարցնէք իրենց մասին: Գ.- Խստապահանջ էք:

ԱՐԴԻՒՆԵ

■Եթէ ձեր պատասխաններուն մեծամասնութիւնը «ա» է, կը նշանակէ, որ ձեր զաւակը ձեր կեանքին ամբողջ իմաստն է եւ ձեր գոյութեան միակ պատճառը: Զետեւաբար շատ բնական կը գտնէք, որ մէկ կողմ ձեզէ ձեր երազներն ու փափաքները եւ ամբողջովին նուիրուիք անոր: Ժամանակն է, որ քիչ-քիչ թելեր տաք ձեր զաւկին, որպէսզի սորվի ինքնաբաւ դառնալ, իսկ դուք զբաղեցէք ձեր անձով, եղէք «անձնասեր», նաեւ՝ որպէսզի հետագային մեծ յուսախաբութիւններ չապրիք:

■Եթէ ձեր պատասխաններուն մեծամասնութիւնը «բ» է, որպէս ծնող՝ ուստիկան չէք, չէք փափաքիր, որ ձեր զաւակը ձեզ տեսնէ որպէս օրէնքներ ճշդող եւ պարտադրող անձ, այլ կ'ուզէք, որ մօտենայ ձեզի, հանգիստ արտայայտուի իր դժուարութիւններուն մասին, ձեզի հետ բաժնէ իր վիշտն ու ուրախութիւնը: Ազատ կը ձեզք, որ կեանքի մէջ իր ընտրութիւնները կատարէ եւ իր անձնական թելերով թռչի:

■Եթէ ձեր պատասխաններուն մեծամասնութիւնը «գ» է, ձեր զաւկին դաստիարակութիւնը առաջնահերթ է ձեզի համար: Անոր համար կը ջանաք ստեղծել յարմար միջավայր եւ ճշդէն որոշ օրէնքներ, որպէսզի ինքզինք կառուցէ եւ ապագային երախտապարտ ըլլայ ձեզի: Զօրաւոր անհատակաւորութիւն ունիք եւ նոյնիսկ ձեզմէ հեռու՝ կը փորձէք իսկել անոր վրայ, քանի որ ձեր աչքով՝ «երեխան երեխայ կը մնայ»:

ՀԻՆԸ ՆՈՐԻ ՎԵՐԱԾԵՆՔ

Շատեր իրենց անգործածելի հին ապրանքները կը թափեն տեղի չգոյութեան պատճառով, տունը չխճողելու մտահոգութեամբ. ուրիշներ՝ ընդհակառակը մէկ կողմ կը դնեն նոյն այդ իրերը, երբեմն զգացական պատճառներով, երբեմն ալ անոնց երկրորդ կեանք մը տալու հեռանկարով:

Ստորեւ կը ներկայացնենք 6 իրեր, որոնց հնարամիտ մարդիկ երկրորդ կեանք մը տուած են. տեսէք թերեւս դուք ալ ներշնչուիք:

1.- Մետաղեայ հին, ժանգոտած քերոցը կարելի է ներկել եւ ապա օգտագործել որպէս օղերու կախիչ:

2.- Անգործածելի փողկապի մը վարի լայն բաժինը օգտագործել եւ վերածել բշիջային ապահով ամսակի մը:

3.- Հին սառցամանը թափելու փոխարէն զայն վերածենք ախորժաբեր ամանի մը, ուր երեխային ներկայացուած ըլլան գունաւոր պտուղներ եւ բանջարեղէններ:

4.- Մետաղեայ հին քամոց կարելի է ներկել, մէջը բոյս ցանել եւ կախովի թաղարներու:

5.- Թէյի անզոյգ գաւաթները վերածել գեղեցիկ մոմակալներու:

6.- Պատուհաններու փայտեայ փեղկերը, մաքրել, ներկել եւ վերածել մ ա հ ճ ա կ ա լ ի գլուխներու:

Ի՞նչ կ'ըսեն ԱՄՏՂԵՐԸ

Խոյ (21 մարտն 20 ապրիլ)
Չոգ տարեք ձեր առողջութեան: Նիւթական վճարումները անպայման կատարեցէք, որպէսզի չկուտակուին: Ընտանեկան անցողիկ դժուարութիւն մը պիտի ունենաք:

Ցուլ (21 ապրիլէն 21 մայիս)
Կարեւոր որոշում մը պիտի տաք: Ձեր ժամադրութիւնները մի՛ յետաձգէք նեղ պայմաններու պատճառով: Ճկուն եղէք ձեր յարաբերութիւններուն մէջ:

Երկուորեակ (22 մայիսէն 21 յունիս)
Նոր քայլեր պիտի առնէք ձեր կեանքին մէջ: Բախտ գուրկ շրջան մըն է, արկածախնդրութեան մի՛ դիմէք: Նոր օրէնքներ պիտի դրուին ձեր ընկերութեան մէջ: Պատրաստ եղէք որեւէ անակնկալի:

Խեցեցեւիկ (22 յունիսէն 23 յուլիս)
Ժժբախտաբար այս ամսուան ձեր պարտքերը պիտի չկարենաք վճարել, բայց մի՛ յուսահատիք, շուտով կացութիւնը եւ պայմանները պիտի փոխուին ի նպաստ ձեզի: Ձեր աշխատանքին արդիւնքը օր մը անպայման պիտի բաղէք:

Աւիծ (24 յուլիսէն 23 օգոստոս)
Թշնամական կեցուածքներ պիտի որդեգրուին ձեզի հանդէպ: Պէտք է ձեր տեղեկութիւնները փոխանակէք ձեր գործընկերներուն հետ: Փոփոխական տրամադրութիւն մը պիտի ունենաք, հանդարտ մնացէք:

Կոյս (24 օգոստոսն 23 սեպտեմբեր)
Նոր միտքեր եւ գաղափարներ պիտի առաջարկէք ձեր գործի ծիրին մէջ: Դեռու ընակող ծանօթներու պիտի հանդիպիք եւ հաճելի պահեր ապրիք միասին:

Կշիռք (24 սեպտեմբերէն 23 հոկտեմբեր)
Ձեր նիւթական հարցը պիտի լուծուի: Աշխատանքային ճամբարդութիւն մը պիտի կատարէք եւ նոր փորձառութիւն ձեռք պիտի ձգէք: Դրական շրջան մըն է, ձեր սխալները սրբագրելու առիթ պիտի ունենաք:

Կարիճ (24 հոկտեմբերէն 23 նոյեմբեր)
Վեճեր եւ հակառակութիւնները պիտի ստեղծուին ձեր գործատեղիին մէջ: Պիտի նեղանաք, որ ձեր շուրջիները պիտի չկարենան հասկնալ ստեղծուած նեղ պայմանները: Դամբերող եղէք, ու ժամանակի ընթացքին ամէն բան պիտի լուծուի:

Աղեղնաւոր (24 նոյեմբերէն 21 դեկտեմբեր)
Ֆիզիքական յոգնութիւն պիտի զգաք, որովհետեւ ձեր պարտականութիւնները պիտի շատնան: Ձեր նպատակներէն մէկը վերջապէս պիտի իրականանայ: Դանդաղոր պահեցէք ձեր ջիւղերը:

Այծեղջիւր (22 դեկտեմբերէն 20 յունուար)
Ռոմանկոշ (21 յունուարէն 19 փետրուար)
Յարմար շրջան է ամրապնդելու ձեր ընկերային յարաբերութիւնները: Մի՛ կորսցնէք առիթները:

Շուկանուշ (21 յունուարէն 19 փետրուար)
Մի՛ թերանաք ձեր պարտականութիւններուն մէջ: Պէտք է համարձակօրէն մասնակցիք ձեր ընկերութեան մէջ տեղի ունեցալիք աշխատանքային ծրագիրներու ըննարկման: Զաւաքական հարցերու մէջ մի՛ մտնէք ու մի՛ տաք ձեր կարծիքը:

Ձուկ (20 փետրուարէն 20 մարտ)
Մեծ պատասխանատուութեան դիմաց պիտի գտնուիք: Դամարձակ քայլ մը պիտի առնէք ձեր գործին մէջ եւ նոր պայմանագիր մը պիտի ստորագրէք:

1969 - 2019

14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՉՐՈՅՑ. ԼԻԲԱՆԱՆԱՅԱՅ ԴԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Լիբանանահայ հայրենակցական միութիւնները, թիւով 44 (ըստ առաջնորդարանէ մեզի յանձնուած ցուցակին), ունին իրենց լայն տեղը լիբանանահայ կեանքի միութենական կազմակերպչական մարզին մէջ: Դամայն աշխարհի (Societies of the world) միութենական պատկերին մէջ ինքնուրոյն եւ ինքնատիպ տեսակ մը կը կազմեն հայ հայրենակցական միութիւնները, փաստօրէն միակն են իրենց տեսակին մէջ: Ոչ մէկ ազգի կամ ընկերութեան պատմութեան մէջ այսպիսի ընկերակցութիւններ կան, այո՛, կան կամաւոր անդամակցութիւն ունեցող զանազան միութիւններ, որոնք հիմնուած են իրերօգնութեան գաղափարով եւ ծրագրով, սակայն անոնք չունին այն տեղային դիմագիծը, որով հայ հայրենակցական միութիւնները կը բնորոշուին: Այս բնորոշումին մօտեցող միութիւններ կարելի է գտնել Ափրիկէի թերաճ երկիրներուն, յատկապէս Նիկերիոյ մէջ:

Տրուած ըլլալով, ուրեմն հայրենակցական միութիւններու լայն տարողութիւնը եւ այն ազդեցութիւնը, որ անոնք ունին եւ կրնան ունենալ լիբանանահայ կեանքի բոլոր երեսներուն վրայ մասնաւորապէս եւ համազգային գետնի վրայ՝ ընդհանրապէս, հարկ է գանոնք մանրամասնօրէն ուսումնասիրել եւ լոյս փնտել անոնց բնոյթին եւ գործունեութեան վրայ:

Այս նպատակին համար հարցազրոյցներ ունեցանք լիբանանահայ հայրենակցական վեց միութիւններու վարիչ պատասխանատուներուն հետ, որոնց տուած տեղեկութեանց, ինչպէս նաեւ միութիւններու անդամ երիտասարդներու հետ մեր ունեցած անալաշտօս խօսակցութեանց վրայ հիմնուած է հետեւեալ գրոյցը:

ԴԱՄԱՐԴՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՆԱՍԱԿ
Դայրենակցական միութիւններու պատմութիւնը կը սկսի Մեծ եղեռնով: Դայութեան քելոյրները կը հասնին Սուրիա եւ Լիբանան, օտար երկիրներ՝ տարբեր բարքերով, ուր նոր վտանգ մը կը սպառնար իրենց. ցրում եւ այլասերում: Ամենէն ձեռնտու միջոցը խուսափելու ցրումէ՝ միութիւններ կազմելն էր, եւ միութիւններու տարազներէն ամենէն յարմար, այդ պարագաներու տակ, հայրենակցական էր: Այսիքն՝ համախմբել Արեւմտահայաստանի որոշ գիւղերու եւ քաղաքներու բնակիչներ միութիւններու մէջ եւ տալ անոնց խաբուսիկ, եւ սակայն՝ այդ պարագաներու տակ օգտակար, ապրում պարագաներու գիւղի վերակենդանացման: Այս կրկար չափով մը մտելմէ մշակութային ցնցումը, որուն հետեւանքը այլաւտերում եւ ձուլում է:

Միութիւններու երկրորդ մեծ պաշտօնը ցրումը կանխելն էր: Տալով միութեան ինքնայատուկ տեղական գունատրում եւ անուն, կարելի պիտի ըլլար գաղթականներու մէջ վերստեղծել հայրենի գիւղի

յարաբերութիւնները՝ տարածելով անոնց մէջ միութեան զգացումը, որ կու գայ նոյն բանին պատկանելու զգացումէն: Այս շատ կարեւոր առաջադրութիւնները իրականութիւն դարձան մասնաւոր ստեղծումովը թաղերու, որոնք զանազան քաղաքներու եւ գիւղերու անունը կը կրէին, եւ որոնց բնակչութիւնը ջախջախիչ մեծամասնութեամբ կը բաղկանար համագիւղացիներէ: Դետազային տարբեր տարրերու մուտքը եւ մասամբ հոն բնակողներու տեղափոխութիւնը աւելի յարմար բնակավայրեր՝ շրջեցին այս համեմատութիւնը: Ուրեմն, կիլիկեան եւ արեւմտահայկական քաղաքներն ու գիւղերը վերածնան օտար ափերու վրայ: Այս աւաններէն կամ թաղերէն կարելի է յիշել Նոր Մարաշը, Նոր Ատանա, Նոր Սիւը, Նոր Ամանոսը՝ Պուրճ Նամուսի մէջ, Նոր Դաճընը՝ Պէյրութի մէջ, Նոր Գիւղը՝ Դալէայի (Սուրիա) մէջ եւ Նոր Չէլթունը՝ Դայաստանի մէջ եւ այլն:

Այս հիմնական խնդրին լուծումէն ետք եւ անոր զուգահեռ, կայ ուսումնական խնդիրը: Միութիւնները ուրեմն լծուեցան դպրոցներու եւ եկեղեցիներու հիմնումի կարեւոր գործին, որովհետեւ հայ դպրոցը պիտի կարենար բերել այն նորոգիչ շունչը, որ պիտի օգնէր գաղութի անեղ յարատեման: Շինուեցան դպրոցներ եւ եկեղեցիներ ամէն մէկ թաղի մէջ, եւ կրթական գործը յառաջ գնաց հայրենակցական միութիւններու օգնութեամբ եւ նպաստով:

Այսպէս, ուրեմն, հայրենակցական միութիւնները իրենց գիւղավայր-թաղերով ծնունդ տուին պատենարը ընկերային մէջ, որ երեսուրապէս օտար ու վտանգաւոր շրջապատի մը մէջ անխտին կ'ընծայեր ապահով ու մտքովի մթնոլորտ: Այս «պատենակ» ժամանակի եւ իրերու բերումով մաշեցաւ եւ արտօնեց փոխյարաբերութիւններ շրջապատին հետ: Այս պատենաւորումը թէւ ունի իր բազմաթիւ յոռի ազդեցութիւնները, սակայն պէտք է ընդունիլ, որ ան դեր ունեցաւ Լիբանանի եւ Սուրիոյ մէջ, հալապահպանման տեսակէտէն:

Ներկայիս բոլոր հայրենակցական միութիւնները կը շարունակեն պէտել գիւղական հին բարքերը եւ տվորութիւնները կենտրին պահելու անհրաժեշտութեան վրայ, սակայն ծնունդ առած են նաեւ ժամանակի պահանջներուն հետ աղերս ունեցող հեռակարներ ու նպատակներ: Տեղին պիտի ըլլար ուրեմն ընդհանուր գիծերու մէջ ամփոփել հայրենակցական միութիւններու նպատակը.

- 1.- Ազգապահպանում,
- 2.- Դայրենական հին բարքերու եւ տվորութիւններու վերակենդանացում եւ պահպանում,
- 3.- Զբաւոր սաներու նպատակ,
- 4.- Դիւանդ եւ կարօտ հայրենակիցներու օգնութիւն,
- 5.- Մշակութային գործունեութիւն,
- 6.- Մարզական եւ այլն:

ՆԱՍԱԿԻ ԿԻՐԱԿՈՒՄ

Նոյ կարելի է հարց տալ, թէ ի՞նչ չափով կ'իրականացուին առաջադրուած այս նպատակները, եւ ի՞նչ է անոնց օգտատարութեան տարողութիւնը:

Պատասխանատուներ մեզի հաւաստեցին, որ այս նպատակները կ'իրագործուին հարիր առ հարիր տոկոսով: Օրինակ՝ միութիւններէ մէկը 4000 լիբ. ոսկի կը յատկացնէ կրթական մարզին, իսկ 1000 լիբ. ոսկի՝ աղքատներու օգնութեան: Ուրիշ մը 10.000 լիբ. ոսկի կը յատկացնէ միայն կրթական նպատի: Միութեան մը քարտուղարը հպարտութեամբ պատասխանեց, թէ ամէն սան, որ իրենց կը դիմէ, կ'ընդունուի: Այս սակայն պատասխանատուի տվորաբար լատտես կարծիքն է: Տնօրէններ կը գանգատին հայրենակցական միութիւններէն, որովհետեւ անոնք կ'օգնեն միայն ու միայն հայրենակից սաներու: Երբեմն Ամերիկայի արդէն նպատակ տաացող սանի մը որոշ գումար մըն ալ կը յատկացուի հայրենակցական միութեան տեղական մասնաճիւղին կողմէ, մինչդեռ չքաւոր ուրիշ աշակերտ մը կը մերժուի, որովհետեւ «հայրենակից» չէ: Նման պարագաներու, տրամադրուած գումարներու տնօրինումը կարելի էր ձգել դպրոցներուն:

Գանգատի ուրիշ պատճառ մըն ալ թոշակներու տնօրինութեան հարցին մէջ անկանոնութիւնն է: Զանկի մը միութիւններ լրիւ թոշակ կը վճարեն, ուրիշներ անկատար կը ձգեն եւ այլն: Կայ նաեւ «կոնալ»-ի խնդիրը. այս սաները, որոնք «կոնալ» ունին, կը ստանան ամբողջական թոշակ, իսկ ուրիշներ կը մասնաւոր թոշակի: Եւ յետոյ, շատ ալ հոգ չի տարուիր սաներու չքաւորութիւնը փառատելու եւ կարիքները իմանալու: Այս բոլոր երեւոյթները կան, որովհետեւ որեւէ ընդհանուր ազգային հակակշիռ գոյութիւն չունի այս միութիւններուն վրայ: Ամեն միութիւն ինքնիշխան է:

Մշակութային եւ մարզական գետնի վրայ իրագործումները սահմանափակ են, որովհետեւ տոնմային ծիրէն դուրս չեն կրկար գալ: Շեշտը ընդհանրապէս տեղականի, հատուածին վրայ է. տոհմի պարներու իրականացումները եւ այլ տվորութիւններու պահպանումը դուրս չեն գալ գիւղական կամ առաւելագոյն շրջանային ծիրէն: Մշակութային եւ կենցաղային աւանդները կը սկսին նկատուի ոչ թէ ազգային, կամ լայն առումով համազգային յատկանիշներ, այլ ժողովուրդի որոշ մէկ հատուածինը:

50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մեր մատնանշած հատուածականութիւնը արդէն իսկ իր հետեւանքները ունեցած է միութիւններու ի վնաս: Զաղաքի մը, կամ գիւղի մը արուարձանին ժամանկորդները կը գատուին մայր միութենէն եւ կը կազմեն տարբեր, անկախ միութիւն՝ այդ արւարձանի անունով: Այս երեւոյթին պատճառները խոր են, եւ երկար պիտի ըլլար ուսումնասիրել զանոնք, բայց կարելի է ըսել, որ գիւղական կեանքի մէջ գոյութիւն ունեցող հատուածական զգացումները տակաւին կը գոյատեւեն, ինչ որ բաղձալի չէ:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՐՈՒԹԵԱՆ ԴԻՐԸ

Ըստ մեզի տրուած տեղեկութիւններուն, հայրենակցական միութիւններու անդամներուն մեծամասնութիւնը երիտասարդներէ կը բաղկանայ: Զանի մը միութիւններ արդէն իսկ կազմած են յարակից երիտասարդական միութիւններ: Երեսուրապէս, ուրեմն, երիտասարդութիւնը կը հետաքրքրուի հայրենակցական միութիւններով եւ կը խանդավառուի անոնց գործունեութեամբ:

Զանի մը լուծուած միութիւններու պարագային, երիտասարդներն են, որ մէկտեղուած եւ վերակազմութեան գործին նուիրուած են: Դոս, երիտասարդ ըսելով, պէտք է հասկնալ 18-40-ի միջեւ գտնուող տղամարդիկը: Կարող մը միութիւններ կազմած են նաեւ տիկնանց օժանդակ մարմիններ:

ԴԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՒ ԿԵԱՆԵԻ ՆԵՐԿԱՅ ՁԵՒԸ

«Որովհետեւ չունինք պէտականութիւն, հայրենակիցներու օգնութեան հասնելու լաւագոյն միջոցը հայրենակցական միութիւններն են, քանի որ կը գործեն չեղձ գետնի վրայ», կ'ըսէր մեր գրուցակիցներէ մէկը: «Կը հաւատամ, որ հայրենակցական միութիւնը ժամանակավիշտ չէ՝ կ'ըսէ ուրիշ մը: Երիտասարդներ, որոնք բոլորովին հեռու են միութենական, ազգային կեանքէ, սիրով կը կապուին հայրենակցական միութեան, եւ ասիկա ինքնին կ'իմաստաւորէ հայրենակցական միութեան գոյութիւնը»: «Ոչ մէկ ժխտական կամ յետադիմական դեր ունին», կ'աւելցնէ ուրիշ մը:

Նման փաստարկութիւնները ընդունելի էին անցեալին, սակայն այսօր ասոնք չքնդանքներ են միայն: Կարելի է հարց տալ, թէ նիւթական օժանդակութիւն ընձեռող եւ ազգային բնոյթ կրող կազմակերպութիւններ չկա՞ն. կան եւ կը կարծենք, թէ աւելի լաւ կազմակերպուած միութիւններու անխնդրական ոգիով կիրառած օգնութիւնը աւելի օգտակարութիւն ունի: Չկա՞ն, նորէն, ուսանողներու նիւթականը հոգացող կազմակերպութիւններ. կան եւ անոնք մոիջ ուժը համազգային շէշտն է:

Եթէ, ուրեմն, արդիական պահանջներու յարմարող միութիւններ են հայրենակցական միութիւնները, ինչո՞վ կարելի է բացատրել բազմաթիւ միութիւններու մասնաճիւղերու լուծումը Նիւ Եորքի, Փարիզի եւ այլ յառաջացեալ քաղաքներու մէջ...

ԵՃՐԱՓՈԿԻԶ ԴԻՏՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ամփոսելի է անշուշտ, որ հայրենակցական միութիւնները մեր սփիւռքահայ կեանքին մէջ կարեւոր եւ օգտակար դեր ունեցած են մինչեւ այսօր: Բարեփոխական օժանդակութիւնները, սաներու յատկացուած նպաստը բարեբար ազդեցութիւն ունեցած են մասնաւոր 1920-1940 շրջանին. այս մարդէն ներս մեր հայրենակցական միութիւններուն բերած նպաստը, սակայն, կարելի է աւելի արդիւնաւոր դարձնել, եթէ իրենց միջեւ գոյութիւն ունեցող փոխյարաբերութիւնները աւելի շեշտաւորուին, եթէ անոնք աւելի մօտենան իրարու եւ համագործակցին:

Ներկայ վիճակին մէջ ուժերու եւ նիւթականի ցրում մը նկատուի է. միութիւններու թիւը՝ 44 միայն Պէյրութի մէջ, արդէն լաւագոյն ապացոյցն է այս աննպատակ ցրումին. նոյն շրջանին պատկաւող գիւղեր, որոնք աշխարհագրականօրէն զանազան դժուար պիտի ըլլար, ունին առանձին միութիւններ յաճախ: Ուրեմն, եթէ մեր հայրենակցական միութիւնները համախմբող միակ կազմակերպութեան մը ստեղծումը դժուար կամ անիրականանալի կրկար թուի, գործնական եւ շինիչ պիտի ըլլար տեսնել գոնէ զանազան փոքր իմբարտումներու համադրումը՝ աւելի լայն իմաստով բանի մը միութիւններու ձեւին տակ. ըսել կ'ուզենք, մօտ 125.000 անդամ հաշուող վերոյիշեալ 44 միութիւնները կարելի է կազմակերպել 5-6 միութիւններու ձեւին տակ. այս ձեւն ալ անշուշտ կարելի է վիճելի գտնել՝ պատճառաբանելով, որ իւրաքանչիւր միութիւն իր ինքնուրոյն բնոյթը ունի, եւ դժուար է զայն միացնել ուրիշի մը: Սակայն հարցը պէտք չէ դիտել գիշումներու, միութեան մը միւսին վրայ ունեցած առաւելութիւններու նեղմիտ հաշիւներով. անհրաժեշտ է այլեւս լայնախիռ մօտեցումով եւ տրամաբանական տուեալներու վրայ հիմնուած՝ ձեռնարկել միութիւններու համախմբումին, առանց ստեղծելու տկարի եւ գօրաւորի, մեծի ու ազտովի ջլատող հակամարտութիւններ:

Կ'ապրինք դարաշրջանի մը մէջ, երբ նոյնիսկ մեծ տերութիւններ իրենց փոխարարձ շահերէն մղուած՝ կը փորձեն համակարգել իրենց կարելիութիւնները. Դասարակաց շուկան, Լատին Ամերիկայի երկիրներու միութիւնը եւ այլն ցցուն օրինակներ են այս առնչութեամբ:

Ժամանակն է ուրեմն, որ թօթափենք մեր մէջ բոլր դրած հատուածական զգացումները եւ մեր առջեւ դրուած զանազան հարցերուն մօտենանք կազմակերպուած ձեւով: Նոյնիմաստ դիտողութիւն եւ զորք մըն էր այս սիւնակին մէջ մեր դպրոցներու անոյութեամբ, եւ այս մօտեցումը կարելի է եւ փափաքելի է ընդհանրացնել մեր ազգային կեանքի զանազան մարգերուն համար:

ԶԱՐԵԱՆԱԿԱՆ

ԽԱՉԲԱՌ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

		3	7								
2	4						5	8			
			1	8			4				
		4		3			7	2			
8	3					9	1				
			8								
									9	5	
						9	1			4	
5	2		7								

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Մանկական տարափոխիկ հիւանդութիւ

ԶԱԹԱՐ-2022-Ի ՄՈՆԻՏԻՆԳ ԵՒ ՉԻՆԱՍՏԱՆ-2023-Ի ԱՍԻՈՅ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ՝ ԼԻԲԱՆԱՆ - ՐԱՐԱՒԱՅԻՆ ԶՈՐԵԱ

Հակառակ Լիբանանի մեջ տիրող անկայուն կայացութեան, Լիբանանի ֆուլթայի ազգային խումբը այսօր՝ հինգշաբթի, մրցում մը ունի կատարելիք Հարաւային Զորեայի դէմ՝ Զամիլ Շամունի անուան մարզական աւանին մէջ։

Այս մրցումը կ'իյնայ Զաթար-2022-ի մոնտիպի եւ Չինաստան-2023-ի Ասիոյ ֆուլթայի ախոյեանութեան գտումի գոյգ մրցաշարքերուն ծիրին մէջ։

Այս մրցումին ազդանշանը պիտի տրուի յետմիջօրէի ժամը 15:00-ին։

Լիբանանի ֆուլթայի ֆետերասիոնի նախագահ Հաշեմ Հայտար յայտարարեց, որ այս մրցումը որոշուեցաւ ամէն գնով կատարել, զայն չնետաճել կամ այլ վայր չփոխադրել։

Ան ըսաւ, որ այս գծով բոլոր դասաւորումները կատարուած են։ Մրցումը տեղի պիտի ունենայ համակիրներու ներկայութեան։

Հարաւային Զորեայի պատուիրակութիւնը, որ կը բաղկանայ 51 անձերէ եւ 19 լրագրողներէ, երէկ Ապու Տապիէն հասաւ Լիբանան՝ յատուկ օդանաւով մը։

Լիբանանի մարզիկները այսօրուան այս մրցումին դաշտ պիտի ներկայանան կարմիր մարգաշապիկով, մինչ հիւր կազմին մարզիկները՝ ճերմակով։

Նշուեցաւ, որ Հարաւային Զորեայի ազգային խումբը Լիբանան հասաւ ամբողջական կազմով։ Անկա երթի մրցումին իր դաշտին վրայ 2-0 արդիւնքով յաղթեց Լիբանանին։

Լիբանանի կազմը երէկ կատարեց եւ ամբողջացուց իր փորձերը՝ լաւապէս պատրաստուելով այս մրցումին։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՖԵՏԵՐԱՍԻՈՆԻ ԺՈՂՈՎ

ՏԵՂԻ ՈՒՆԵՆԱԿԻԷ ԲՈԼՈՐ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ ՅԵՏԱԶԳՈՒԵՑԱՆ

Երէկ յետմիջօրէին Լիբանանի ֆուլթայի ֆետերասիոնը արտակարգ նիստ մը գումարելով յայտարարեց, որ իր կողմէ նախապէս հրապարակուած՝ Լիբանանի ախոյեանութեան գծով կատարուելիք բոլոր մրցումները յետաճեցան, երկրին մէջ տիրող անապահով կացութեան պատճառով։

Անոնց կարգին են Գ. դասակարգի ախոյեանութեան մեկնարկը, աղջկանց ֆուլթայի ախոյեանութիւնները եւ այլ դասակարգերու մրցումները։

ՊԱՍԵՆԹՊՈԼ

ՊԵՅՐՈՒԹԻ ՊԱՏՈՒԻՐՎԱՌԹԻՒՆՆ ԿԵՐԱՂԱՐՁԱՒ ԼԻԲԱՆԱՆ

PROFOTO

Երէկ՝ չորեքշաբթի, 13 նոյեմբերին, Մարոքէն Լիբանան վերադարձաւ Պէյրութի պասքետպոլի պատուիրակութիւնը՝ հոն տիրանալով արաբական ակումբներու աղջկանց պասքետպոլի 21-րդ ախոյեանութեան տիտղոսին։ Պէյրութի միջազգային օդակայանին մէջ Պէյրութի աղջիկները արժանացան ջերմ ընդունելութեան։

ՀԱՐԻԻՐԱՄԵԱԿԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ ԶՕՐԱՎԱՐ ԱՐԱՄ ՍԻՒԼԻԻՔԵԱՆԻ

Հոգեհանգիստը տեղի պիտի ունենայ կիրակի, 17 նոյեմբեր 2019-ին, առաւօտեան ժամը 10:30-էն սկսեալ, Սուրբ Եղիա-Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ աթոռանիստ եկեղեցւոյ մէջ (Կեդրոնական Պէյրութ, Տըպպաս հրապարակ)։

Հոգեհանգիստին պիտի հետեւի հարիւրամեակի յիշատակում մը՝ սրահին մէջ. Յետ խօսքի մը, ներկաներուն պիտի բաշխուի

ԶՕՐԱՎԱՐ ԱՐԱՄ ՍԻՒԼԻԻՔԵԱՆԻ

Հարիւրամեակի յոբելանսին (1919-1979) առիթով լոյս տեսած՝ զօրավարին կենսագրութիւնը պարփակող ֆրանսաստառ գիրքը, որ կը բաղկանայ 330 էջերէ. Ի միջի այլոց, գիրքը կ'անդրադառնայ Լիբանանի պատմութեան՝ անկախութենէն ի վեր։

ՍԻՒԼԻԻՔԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻԷ

ԿՈԼԻՊՈԼ

ԱՐՑԱԽԸ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՆՈՅԵԱՆ

Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի մարզահամալիրին մէջ տեղի ունեցաւ Հայաստանի վոլիպոլի տղոց ախոյեանութեան բարձրագոյն դասակարգի աւարտական ճակատումը, որուն ընթացքին իրարու դէմ մրցեցան Արցախ եւ «ԲԿՄԱ» խումբերը։

Երկարածգումէն ետք Արցախ 3-1 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրելով հանդիսացաւ Հայաստանի ախոյեան, յայտնեց Հայաստանի վոլիպոլի ֆետերասիոնին մամլոյ քարտուղարութիւնը։

Երրորդ դիրքին տիրացաւ Ճարտարապետութեան եւ շինարարութեան Հայաստանի ազգային համալսարանին խումբը։

ԵՐՐՕ-2020

ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ՄՐՑՈՒՄԻՆ ԻՐԱՂԱՐԱՐՆԵՐԸ՝ ԼԵՀԱՍԱՆԵՆ

Իր լուրը քաղելով «ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.»-ի պաշտօնական կայքէն, Հայաստանի ֆուլթայի ֆետերասիոնի մամլոյ քարտուղարութիւնը յայտնեց, որ Հայաստան - Յունաստան Երր-2020-ի ֆուլթայի ախոյեանութեան գտումի մրցումին իրաւարարները պիտի ըլլան Լեհաստանէ։

Կեդրոնի գլխաւոր իրաւարարը պիտի ըլլայ Փաւել Ռաշնովսքի։

Հայաստան - Յունաստան մրցումը տեղի պիտի ունենայ ուրբաթ, 15 նոյեմբերին, Վազգէն Սարգսեանի անուան հանրապետական մարզադաշտին վրայ։

ՃԱՏՐԱԿ

ԳԵՈՐԳ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ ԵՐՐՈՐԴ՝ ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ՄԻԶԱԶԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻՆ

Հայաստանը ներկայացնող կրանտմասթըր Գեորգ Յարութիւնեան, որ իր մասնակցութիւնը բերաւ Ռումանիոյ մէջ տեղի ունեցած ճատրակի միջազգային մրցաշարքին, առաւելագոյն 9 կէտէն 6,5 կէտ ապահովելով գրաւեց 3-րդ դիրքը, յայտնեց Հայաստանի ճատրակի ֆետերասիոնին մամլոյ քարտուղարութիւնը։

Ան միայն կէս կէտով ետ մնաց տիտղոսակիր Ալեքսէյ Ֆիոտորովէ։

Մրցաշարքին իրենց մասնակցութիւնը բերին 44 ճատրակ խաղացողներ, որոնց կարգին՝ 8 կրանտմասթըրներ։

ՃԱՏՐԱԿ ԿԵԹԵՐԱՆՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՈՒՆԻ ԵՐԿՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ

Ռումանիոյ մէջ աշխարհի ճատրակի վեթերաններու ախոյեանութիւնը տեղի պիտի ունենայ տարիքային երկու դասակարգերով. 50 տարեկանէն վեր եւ 65 տարեկանէն վեր։

Այս ախոյեանութեան Հայաստան ունի երկու ներկայացուցիչ։

50 տարեկանէն վեր դասակարգին մէջ Հայաստանի ներկայացուցիչն է ողիմպիականի կրկնակի ախոյեան, Հայաստանի վեցակի ախոյեան Արտաշէս Մինասեան։

Իսկ 65 տարեկանէն վեր դասակարգին մէջ Հայաստանի ներկայացուցիչը պիտի ըլլայ ողիմպիականի կրկնակի ախոյեան Ռաֆայէլ Կահանեան։

«ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.»

ԼԵՅԵԸՐԶԻ 8-ՐԴ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ, ՆԻԶՍԻ 9-ՐԴ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

«ԷՆ. ՊԻ. Էյ.»-ի պասքետպոլի ախոյեանութեան ծիրին մէջ, երէկ կատարուեցան ութ ճակատումներ։

Արեւմտեան շրջանի առաջին դիրքը գրաւող Լոս Անճելըս Լէյքըրը արձանագրեց իր 8-րդ յաղթանակը, երբ 123-115 արդիւնքով յաղթական վերադարձաւ Ֆէռնիքս Սանզի դաշտէն։ Յաղթական կազմէն 24 կէտ նշանակեց Անթոնի Տէյվիս։

Նոյնքան յաղթանակ արձանագրած է Նաեւ արեւելեան շրջանի պարագլուխի դիրքին վրայ գտնուող Պոսթըն Սէլթիքս, որ ցարդ կրած է միայն պարտութիւն մը։ Լէյքըրը կրած է երկու պարտութիւն։

Արեւելեան շրջանի վերջին դիրքը գրաւող Նիւ Եորք Նիքս կրեց տարեշրջանի իր 9-րդ պարտութիւնը (2 յաղթանակի կողքին), երբ անկա 120-102 արդիւնքով պարտուած հեռացաւ Շիքաչօ Պուլզի դաշտէն։ Զոպի Ռայթ (Պուլզ) նշանակեց 27 կէտ։

Ճիշդ Նիքսի արդիւնքները արձանագրած է Նաեւ արեւմտեան շրջանի վերջին դիրքին վրայ գտնուող Կոլտըն Սթէյթ Ուորիորը։

Տեւվըր Նակթեց 125-121 արդիւնքով պարտութիւն մը կրեց իր հիւրէն՝ Աթլանթա Յոքսէն։ Թրայթ Եանկ (Յոքս) նշանակեց 42 կէտ։

Ստորեւ՝ այսօր տեղի ունենալիք մրցումներուն յայտագիրը (փակագիծերուն մէջ նշուած են խումբերուն արձանագրած արդիւնքները. սկիզբը՝ յաղթանակ, ապա՝ պարտութիւն).

Օրլանտօ Մեքիք (3-7) - Ֆիլատելֆիա Սիլքըրը (7-3)

Շարլոթ Յոռնթեյց (4-6) - Մեմֆիս Կրիկ (3-7)

Պոսթըն Սէլթիքս (8-1) - Ուաշինկթըն Ուիզըրտ (2-6)

Քիուսթըն Ռոքեթց (7-3) - Լոս Անճելըս Էլիփըրը (7-3)

Միլեսոթա Վուլվ (6-4) - Սան Անթոնիօ Սփըրը (5-5)

Լոս Անճելըս Լէյքըրը (8-2) - Կոլտըն Սթէյթ Ուորիորը (2-9)

Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրը (4-7) - Թորոնթօ Ռեփըրը (7-3)

ԵՐՐՕ-2020

ԱՅՍՕՐ ՏԵՂԻ Կ՝ՈՒՆԵՆԱՆ ԵՕԹԸ ՃԱԿԱՏՈՒՄՆԵՐ

Երր-2020-ի ֆուլթայի ախոյեանութեան ծիրին մէջ, այսօր՝ հինգշաբթի, 14 նոյեմբերին կը կատարուին եօթը ճակատումներ՝ Ա. Բ. եւ Ը. խմբակներուն մէջ։

Խմբակներու պարագլուխի դիրքը գրաւելու համապայքարը պիտի ըլլայ բաւական սուր՝ յառաջատար խումբերուն համար։

Ստորեւ՝ այսօրուան մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը՝ Պէյրութի ժամանակացոյցով).

Ա. ԽՄԲԱԿ	ԺԱՄ
Չեխիա - Զոսովօ	21:45
Անգլիա - Մոնթենեկրօ	21:45
Բ. ԽՄԲԱԿ	
Փորթուգալ - Լիթուանիա	21:45
Սերպիա - Լիքսամպուրկ	21:45
Ը. ԽՄԲԱԿ	
Թուրքիա - Իսլանտա	19:00
Ալպանիա - Անտորրա	21:45
Ֆրանսա - Մոլտովա	21:45

Ստորեւ՝ վերոնշեալ խմբակներուն դասաւորման պատկերը.

Ա. ԽՄԲԱԿ	ՄՐՑ.	ԿԵՏ
1.- Անգլիա	6	15
2.- Չեխիա	6	12
3.- Զոսովօ	6	11
4.- Մոնթենեկրօ	7	3
5.- Պուլկարիա	7	3
Բ. ԽՄԲԱԿ		
1.- Ուքրանիա	7	19
2.- Փորթուգալ	6	11
3.- Սերպիա	6	10
4.- Լիքսամպուրկ	6	4
5.- Լիթուանիա	7	1
Ը. ԽՄԲԱԿ		
1.- Թուրքիա	8	19
2.- Ֆրանսա	8	19
3.- Իսլանտա	8	15
4.- Ալպանիա	8	12
5.- Անտորրա	8	3
6.- Մոլտովա	8	3

«ԿՈԼՏԸՆ ՖՈՒԹ»-Ի ՄՐՑԱՆԱԿ

ՄՈՏՐԻՉ ՇՐՋԱՆՑԵՑ ՄԵՍՍԻՆ ԵՒ ՌՈՆԱԼԸՈՆ

Ռեալ Մատրիտի խրուաթ միջնապահ Լուքա Մոտրիչ արժանացաւ «Կոլտըն ֆուլթ»-ի մրցանակին, որ կը շնորհուի 29 տարեկանէն վեր ֆուլթպոլիստներուն՝ ֆուլթպոլի զարգացման մէջ իրենց ունեցած ներդրումին համար։

Այս տիտղոսին համար իր մղած պայքարին Մոտրիչ շրջանցեց բազմաթիւ անուանի ֆուլթպոլիստներ, որոնց կարգին՝ Լիոնէլ Մեսսի (Պարսելոնա) եւ Երիթթիանօ Ռոնալտօ (Եւրօպէսոն)։

ԱՓՐԻԿԵԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՄՈՐԱՄԵՏ ՍԱԼԱՀ ԲԱՅԱԿԱՅ՝ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԿԱՏԱՐԵԼԻԷ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԵՆ

Լիվըրպոլի եգիպտացի յառաջապահ Մոհամետ Սալահ փրաւոր ըլլալուն պատճառով իր մասնակցութիւնը պիտի չկարենայ բերել Ափրիկէի ֆուլթպոլի բաժակի մրցաշարքին գծով իր կազմին կատարելիք մրցումներուն։ Ան փրաւորուեցաւ Նախորդ շաբաթավերջին՝ Մանչեսթըր Սիթիի դէմ կատարուած «Փրեմիեր-լիկ»-ի մրցումին ընթացքին։

ԹՈՒՐԵՒՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԶԱԿ-Ի ԴԵՄ «ՔԻՐԱՆ-6» ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ՇՐՈՋԱՎԵՐԾՈՒՄԸ ՅԱՅՏԱՐԱՐԵՑ

Թուրքիոյ ներքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարեց, որ Վանի ու Շըրնաքի նահանգներուն եւ գիւղական շրջաններուն մէջ քրտական աշխատաւորական կուսակցութեան (ԶԱԿ) զինեալներուն դէմ շղթայազերծած է «Քիրան-6» գործողութիւնը:

Նախարարութիւնը հաղորդագրութիւն մը հրապարակելով յայտնեց, որ կիսազինուորական ոստիկանութեան, ոստիկանութեան եւ գիւղերու պահակազուկներու 360 անդամներ կը մասնակցին «կազմակերպութեան զինեալներուն վերջ տալու» գործողութեան:

Թուրքիոյ ներքին գործոց նախարարութիւնը 19 օգոստոսին շղթայազերծած էր Կորճայքի, Շըրնաքի եւ Վանի նահանգներուն մէջ ԶԱԿ-ի զինեալներուն դէմ «Քասեր» գործողութիւնը, որուն հետեւած էին նոյնանուն իրերայաջորդ գործողութիւններ:

ՄԻՋՅԵԱԼ ՆԱՅԱՆԳՆԵՐ ՄՏԱԴԻՐ ՉԵՆ ԶՐԱԺԱՐԻՆ ՍՈՒՐԻԱՅԻ ԶԻՐՏԵՐՈՒ ՂԵՏ ԶԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵՆԸ

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփի վարչակազմի ներկայացուցիչը յայտարարած է Սուրիոյ քրտական խմբաւորումներուն հետ համագործակցութեան ծրագիրներու մասին: Այս մասին կը հաղորդէ ռուսական ԹԱՍՍ լրատու գործակալութիւնը:

Ան մանրամասնած է, որ Միացեալ Նահանգներու իշխանութիւնները որեւէ մտադրութիւն չունին հրաժարելու Սուրիոյ տարածքին մէջ քրտական խմբաւորումներուն հետ համագործակցութենէն:

Ամերիկեան վարչակազմի ներկայացուցիչը միաժամանակ յիշեցուցած է, որ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփ հրապարակաւ բանակցութիւններ վարած է Սուրիոյ ժողովրդավարական ուժերու ղեկավար Մազլում Զոպանիի հետ, ինչ որ անգամ մը եւս կ'ապացուցէ կողմերու՝ համագործակցութիւնը աւարտելու մտադրութեան բացակայութիւնը:

ԶՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՄԵՋ ՏՐԱՄԱՐԴԸ ԲԱՆՏ ՄՏԱԾ Է ՍՈՎԵՆ ՉՄԱՅԱՆԱԼՈՒ ԶԱՄԱՐ

Հնդկաստանի Չեննայ քաղաքի բնակիչը ձերբակալուած է ականապատման մասին երկու կեղծ ահազանգներէ ետք: Ռուսական «ՌԻԱ Նովոսթի» լրատու գործակալութիւնը, յղում կատարելով տեղւոյն աղբիւրին, կը հաղորդէ, որ տղամարդու արարքին դրդապատճառը իր աղքատութիւնը եղած է եւ ուսելիքի պակասը:

Կը հաղորդուի, որ «հեռաձայնային ահաբեկիչ»-ը նախապէս երկու անգամ ամուսնացած է, սակայն երկու կիներն ալ զինք լքած են: Ատկէ ետք ինդիկ տղամարդը ընկճախտի մէջ ինկած է եւ հեռացած աշխատանքէն:

Դառնալով գործազուրկ եւ անօթեւան՝ վերջինս որոշած է բանտ նստիլ, որպէսզի սնունդ ստանայ եւ գլխուն վրայ երդիք մը ունենայ:

Ան երկու անգամ ոստիկանութեան հեռաձայնած է գողցուած հեռաձայնէ եւ յայտնած տարբեր շէնքերու ականապատման մասին:

Ոստիկանները յաջողած են բացայայտել հեռաձայնողին գտնուած վայրը եւ ձերբակալել զինք:

Տակաւին յստակ չէ, թէ ան որքան ժամանակ բանտ պիտի մնայ:

ԱՐԺԱՆԹԻՆ ԿԸ ՊԱՅԱՆՋԷ, ՈՐ ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ՁԵՐԲԱԿԱԼԷ ԽԱՄԵՆԵԻԻ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆԸ

Արժանթին Ազրպէյճանին յղած է 1994-ին Պուենոս Այրեսի մէջ հրեական ԱՄԻԱ կեդրոնի ականահարման հարցով Իրանի գերագոյն հոգեւոր պետ ալաթոլլա Ալի Խամենէիի միջազգային յարաբերութիւններու հարցերով խորհրդական Ալի Աքպար Վելայաթին ձերբակալելու պահանջագիր մը: Այս մասին կը հաղորդէ ՄԻԿՆիուզ կայքը:

Վիլայաթի 14-15 նոյեմբերին պիտի մասնակցի Ազրպէյճանի մայրաքաղաք Պաքուի մէջ տեղի ունենալիք՝ աշխարհի հոգեւոր ղեկավարներու երկրորդ վեհաժողովին:

Ըստ Արժանթինի գործող օրէնսդրութեան, մեղադրեալ պէտք է կարենայ դատարանին մէջ ինքզինք պաշտպանել: Նկատի ունենալով, որ յարձակումին մէջ մեղադրուող իրանցիները բարձրագոյն քաղաքական կարգէն են եւ երբեք Արժանթինի մէջ չեն եղած, դատավարութիւնը

որեւէ յառաջխաղացք չէ արձանագրած: Արժանթինի արտաքին գործոց նախարարը ուրբաթ օր իր մօտ կանչած էր Պուենոս Այրեսի մէջ Ազրպէյճանի դեսպանը եւ անոր յայտնած Արժանթինի կառավարութեան «խոր մտահոգութիւնը» Վելայաթիի Պաքու այցելութեան նկատմամբ:

Նախարարը նոյն ատեն Ազրպէյճանէն խնդրած էր համագործակցիլ՝ «զինք արտայանձնելու նպատակով ձերբակալելու հարցին մէջ»:

ՀԻԼԸՐԻ ԸԼԻՆՔԸՆ ԶԻ ԲԱՅԱՌԵՐ ՄԻՋՅԵԱԼ ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱԳԱՅԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Միացեալ Նահանգներու նախկին արտաքին գործոց նախարար Հիլըրի Էլինքըն չէ բացառած 2020 թուականի նախագահական ընտրութեան մասնակցելու կարելիութիւնը: Այս մասին ան յայտարարած է «Պի.Պի.Սի.»-ի հետ հարցազրոյցի ընթացքին:

«Ինչպէս միշտ կ'ըսեմ՝ երբեք մի՛ ըսեր երբեք», նշած է Էլինքըն:

Ան ընդգծած է, որ մեծ ճնշում կը զգայ շրջապատին կողմէ, որ կը յորդորէ իրեն 2020 թուականի նախագահական ընտրութեան իր թեկնածութիւնը առաջադրել:

Հիլըրի Էլինքըն առաջին անգամ նախագահական ընտրութեան մասնակցած էր 2008 թուականին եւ Դեմոկրատական կուսակցութեան մէջ պայքարին ընթացքին պարտութիւն կրած Պարաք Օպամայէն:

Ան 2016-ին երկրորդ անգամ թեկնածու ներկայանալով պարտութիւն կրած էր Հանրապետական կուսակցութեան թեկնածու Տանըլտ Թրամփին:

ԹՈՒՐԵՒՈՅ ՄԵՋ ԶԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ԱՍՈՐԱԿԱՆ ԳԵՐԵԶՄԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՏԵՂ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՅԳԻ ԵՒ ԶԱՐԱՆԵԿԱՆ ՍՐԱՅ ԿԱՌՈՒՑՈՒԾ Է

Թուրքիոյ Մարտին նահանգի Զարկէշիք բնակավայրին մէջ գտնուող հայկական եւ ասորական գերեզմանատուներու տարածքին մէջ «Ազգային այգի» անուով այգի եւ հարսանեկան սրահ կառուցուած է: Այս մասին կը հաղորդէ «Կազեթ Տուվար» օրաթերթը:

Կառուցումը նախաձեռնած է նահանգային իշխանութեան ներկայացուցիչը՝ 2016 թուականին:

Այգիին կառուցումը որոշ ժամանակ կանգ առած է, սակայն շարունակուած է տեղական ինքնակառավարման մարմիններու ընտրութիւններէ ետք, որոնք ընթացքին յաղթանակ արձանագրած է իշխող Արդարութիւն եւ բարգաւաճում կուսակցութիւնը:

Այս ծրագիրը իրականացնելու համար պետութիւնը տրամադրած է 1 միլիոն 270 հազար թրքական լիրա (220 հազար տուլար):

Տեղւոյն բնակիչներէն ազգութեամբ ասորի Ապուլմեսիի Երկին պատմած է, որ այգիին մէջ իիմա ալ կան գերեզմաններ, եւ կառուցելու ժամանակ իշխանութիւնները կանգ չառին նոյնիսկ այն ժամանակ, երբ երեխայի դազող գտան՝ վրան խաչ:

Երկին ըսած է, որ ինք ի վիճակի չէ կանգնեցնել շինարարութիւնը: Ան նշած է, որ գերեզմանատուները կրօն ու ցեղ չեն ճանչնար եւ կը նկատուին սրբավայրեր, իսկ իշխանութիւններուն վարմունքը ան բնութագրած է իբրեւ սրբապղծութիւն:

ՊՈԼԻԿԻՈՅ ՆԱԽԱԳԱՅԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՄՏԱՆՁՆԱԾ Է ԾԵՐԱԿՈՒՏԱԿԱՆ ԱՆԻՏՍ

Ընդդիմադիր ծերակուտական ժանի Անիտս ստանձնած է Պոլիվիոյ նախագահի պարտականութիւնները: Այս մասին կը հաղորդէ «ՌԻԱ Նովոսթի» լրատու գործակալութիւնը:

Ան յայտնած է, որ Պոլիվիոյ մէջ շուտով տեղի պիտի ունենայ նախագահական ընտրութիւն: Անիտսի համաձայն, անոնք տեղի պիտի ունենան Պոլիվիոյ Ընտրական կեդրոնական յանձնախումբի նոր կազմի նշանակումէն ետք:

Երկրին Սահմանադրութեան համաձայն, Անիտս յայտարարած է նախագահի պարտաւորութիւնները անյապաղ ստանձնելու մասին:

«Կը խոստանամ ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ քայլերուն՝ երկրին մէջ խաղաղութիւն հաստատելու համար», նշած է ան:

10 նոյեմբերին Էւօ Մորալես հրապարակած էր յայտարարութիւն մը, թէ կը լքէ պետութեան ղեկավարի պաշտօնը այն անկարգութիւններուն պատճառով, որոնք վերածուած են իր վերընտրութեան դէմ բողոքի ցոյցերու: Երկրի փոխնախագահ Ավարօ Կարսիա Լիներա իր կարգին հրաժարած էր իր պաշտօնէն:

Ըստ Պոլիվիոյ սահմանադրութեան, նախագահի եւ փոխնախագահի հրաժարականին պարագային պաշտօնակատար կ'ըլլան Ծերակոյտի նախագահը եւ Պատգամաւորներու պալատի ղեկավարը, սակայն Ատրիանա Սալվաթերան եւ Վիքթոր Պորտան եւս հրաժարած են:

Հետագայ կարգը ամրագրուած չէ պոլիվիական օրէնքներուն մէջ, սակայն Ծերակոյտի երկրորդ փոխնախագահ ժանի Անիտս տեղեկացուցած է, որ պիտի ստանձնէ նախագահի պաշտօնակատարի պարտաւորութիւնները:

ԹՈՒՐԵՒՈՅ ԿՈՐԱՆ ԶՈՒՆԱՍԱՆ ԱՐՏԱՔՍՈՒԾ ՏԱՅԵՇ-Ի ԱՆԴԱՍԸ ՄՆԱՅԱԾ Է ՉԵՂՈՔ ԳՕՏԻՆ ՄԵՋ ԿՈՐՄԵՐԸ ԿԸ ՄԵՐԺԵՆ ԶԻՆՔ ԸՆԴՈՒՆԻՆ

Յունական կողմը չէ ընդունած Թուրքիոյ կողմէ երկուշաբթի օր Յունաստան արտաքսուած ամերիկացի ահաբեկիչը: Թուրքիան նոյնպէս մերժած է եւս ընդունելու քաղաքացիութիւն չունեցող ամերիկացի ահաբեկիչը, եւ վերջինս մնացած է երկու պետութիւններու սահմանին վրայ գտնուող չեզոք գօտիին մէջ: Այս մասին կը գրէ «Կազեթ Վաթան» օրաթերթը՝ չստակացնելով, թէ Յունաստանը ինչո՞ւ արտաքսած է զինք:

Նախապէս հաղորդուած էր, որ Թուրքիան սկսած է արտասահմանցի ահաբեկիչներու արտաքսումը: Երեկ Թուրքիայէն արտաքսուած էին ամերիկացի, գերմանացի եւ ռանիացի երեք ահաբեկիչներ:

Թռչակի անցած դեսպան Մուրատ Պիլիան նշած է, որ Յունաստանը օրինական իրաւունք ունի չընդունելու այդ մարդը, Թուրքիան եւս իրաւունք ունի եւս չընդունելու զինք՝ քաղաքացիութիւն չունենալուն պատճառով: Այսպիսի դէպքերու մէջ, Պիլիանի կարծիքով, այդ անձը պէտք է պահուի չեզոք գօտիին մէջ, մինչեւ որ ՄԱԿ-ը գտնէ հարցին լուծումը: Վերջինս պատասխանատու է այդպիսի պարագաներուն հարցի լուծման համար:

Անգարայի փաստաբաններու ընկերակցութեան գաղթականներու իրաւունքներու պաշտպանութեան կեդրոնի նախագահ Սատիք Եօնիւր Կելպալ նշած է, որ այդպիսի պարագաներուն պէտք է ճշդե՛լ արդեօք այն երկրին, ուր կ'արտաքսուի քաղաքացիութիւն չունեցող անձը, կ'ընդունի՝ զինք, թե՛ ոչ, կամ թերեւս տուեալ երկրին շնորհիւ այլ երրորդ երկիր մը ընդունի այդ անձը: Եթէ նման երկիրներ չկան, ապա տուեալ անձը պէտք է վերադարձնել այն երկիր, ուրի՛նք զինք արտաքսած են:

ՄԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՆՅԱՏՆԵՐՈՒ ՈՒՆԸԴՐՈՒԹԵԱՆ

Այն միութիւններն ու այն անհատները, որոնք կ'ուզեն դասախօսական ձեռնարկներու եւ ընդունելութիւններու համար «Ազգակ»-ի «Փիւնիկ» սրահը օգտագործել, կրնան հեռաձայնել «Ազգակ»-ի խմբագրատուն, հեռ. 258526-260115-241274, երկուշաբթիէն ուրբաթ օրերը, երեկոյեան ժամը 5:30-էն մինչեւ ժամը 7:30: